

برگهای فارسی

برای کلاس دهم

بھارت کا آئین

حصہ 4 الف

بنیادی فرائض

حصہ 51 الف

بنیادی فرائض - بھارت کے ہر شہری کا یہ فرض ہو گا کہ وہ ...

- (الف) آئین پر کار بند رہے اور اس کے نصب اعین اور اداروں، قومی پرچم اور قومی ترانے کا احترام کرے۔
- (ب) ان اعلیٰ نسب اعین کو عزیز رکھے اور ان کی تقلید کرے جو آزادی کی تحریک میں قوم کی رہنمائی کرتے رہے ہیں۔
- (ج) بھارت کے اقتدار اعلیٰ، اتحاد اور سالمیت کو مستحکم بنیادوں پر استوار کر کے ان کا تحفظ کرے۔
- (د) ملک کی حفاظت کرے اور جب ضرورت پڑے قومی خدمت انجام دے۔
- (ه) مذہبی، لسانی اور علاقائی و طبقاتی تفرقات سے قطع نظر بھارت کے عوام انسان کے مابین یک جہتی اور عام بھائی چارے کے جذبے کو فروغ دے نیز ایسی حرکات سے باز رہے جن سے خواتین کے وقار کو ٹھیک پہنچتی ہو۔
- (و) ملک کی ملی جلی ثقافت کی قدر کرے اور اسے برقرار رکھے۔
- (ز) قدرتی ماحول کو جس میں جنگلات، جھیلیں، دریا اور جنگلی جانور شامل ہیں محفوظ رکھے اور بہتر بنائے اور جانداروں کے تین محبت و شفقت کا جذبہ رکھے۔
- (ح) دانشورانہ رویے سے کام لے کر انسان دوستی اور تحقیقی و اصلاحی شعور کو فروغ دے۔
- (ط) قومی جائداد کا تحفظ کرے اور تشدد سے گریز کرے۔
- (ی) تمام انفرادی اور اجتماعی شعبوں کی بہتر کار کردگی کے لیے کوشش رہے تاکہ قوم متواتر ترقی و کامیابی کی منازل طے کرنے میں سرگرم عمل رہے۔
- (ک) اگر ماں باپ یا ولی ہے، چھے سال سے چودہ سال تک کی عمر کے اپنے بچے یا وارث، جیسی بھی صورت ہو، کے لیے تعلیم کے موقع فراہم کرے۔

برگهای فارسی

برای کلاس دهم

مهاڑا श्ट्रे एस्टील बोर्ड आफ सिकन्दरी एइन्ड हाईर सिकन्दरी एिजुकेशن
411 004 - پونہ

No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means; CD ROM / Audio, Video Cassettes or electronic, mechanical including photocopying, recording or by any information storage and retrieval system, without permission in writing from the Secretary Education, Pune - 411 004

As laid down by the Board of Secondary Education, the Committee of Writers prepared this book under the guidance of the Board of Studies.

The Board of Studies:

Mrs. Peerzade Shahnaz Md. Saheb	(Convener)	(کوئیز)	پیرزادے شہناز محمد صاحب
Mrs. Razia Begum Ghulam Hussain Patel	(Member)	(رکن)	رضیہ غلام حسین پٹل
Mr. Shaikh Sagheer Shaikh Ghani	(Member)	(رکن)	شیخ صغیر شیخ غنی
Mr. Waheed Imam Ansari	(Member)	(رکن)	وحید امام انصاری
Dr. Mazhar Alam Siddiqui	(Member)	(رکن)	ڈاکٹر مظہر عالم صدیقی
Mr. Malur Mahboob Ahmed	(Member)	(رکن)	مالور محبوب احمد
Dr. Nooruddin Shaikh	(Member)	(رکن)	ڈاکٹر نور الدین شیخ
Dr. Md. Azhar Hayat	(Member)	(رکن)	ڈاکٹر محمد ظہر حیات

Editorial Board :

Dr. Mazhar Alam Siddiqui	(Co-ordinator)	(رابطہ کار)	ڈاکٹر مظہر عالم صدیقی
Dr. Md. Haroon Faraz	(Member)	(رکن)	ڈاکٹر محمد ہارون فراز
Dr. Abdul Rasheed	(Member)	(رکن)	ڈاکٹر عبدالرشید
Mr. Mahboob Saudagar	(Member)	(رکن)	محبوب سوداگر
Mrs. Ansari Fareeda	(Member)	(رکن)	انصاری فریدہ
Mr. Siddiqui Ejaz Ahmed	(Member)	(رکن)	صدیقی اعجاز احمد

Co-ordinator:

Dr. Mazhar Alam Siddiqui

ڈاکٹر مظہر عالم صدیقی

Publisher :

Shri Krishna Kumar Patil, Secretary

Maharashtra State Board of Secondary and Higher Secondary Education, Pune - 411 004

Board Evaluation Officer : Shri Govardhan Sonawane

Printing and Distribution :

Maharashtra State Bureau of Text-Book Production
and Curriculum Research, Pune - 411 004

Computer Composing:

Madni Graphics, #5, 'Anamay', 305 - Somwar Peth, Pune 411 011

Cover Designing:

Shri Chandrashekhar Begampure

Production:

Shri Vivek Gosavi, Controller
Shri Sachchitanand Aphale, Chief Production Officer
Shri Rajendra Chindarkar, Production Officer
Shri Rajendra Pandloskar, Assistant Production Officer

Paper :

70 GSM Creamwove

Printer :

Print Order :

دستورِ هند

سر آغاز

ما مردمانِ هند بامتنانت و سنجیدگی تصمیم می‌گیریم که
هند را یک جمهوریه مستقل و اجتماعی و غیر مذهبی بسازیم
و برای شهریانش حاصل کنیم.....

انصاف : اجتماعی و اقتصادی و سیاسی

آزادی : آزادی فکر و اظهار و عقیده و ایمان و عبادت

مساوات : به اعتبارِ حیثیت و موقع؛

نیز بینِ همه مردمان

اخوت را برای عظمتِ فرد و تیقنِ اتحادِ سالمیت ترقی بدھیم۔

در مجلسِ دستور ساز ما امروز بتاریخ بیست و شش

ماه نوامبر ۱۹۴۹ میلادی بذریعہ هذا این دستور را وضع می‌کنیم۔

و اختیار می‌نمائیم و بر خودمان نافذ می‌کنیم۔

بھارتیہ را شٹر گیت

(مکمل)

جن گن من ادھینا یک جئے ھے
بھارت بھاگیہ و دھاتا!

پنجاب، سندھ، گجرات، مراٹھا،
دراؤڑ، اُتکل، بنگ،
وندھیہ، ہماچل، بیونا، گرگا،
اُچھل، جل دھی، ترنگا،
تو شہر نامے جاگے، تو شہر آشیں مانگے
گاھے تو جئے گا تھا

جن گن منگل دایک جئے ھے
بھارت بھاگیہ و دھاتا!

جئے ھے، جئے ھے، جئے ھے،
جئے، جئے، جئے، جئے ھے

اختصار

جن گن من ادھینا یک جئے ھے
بھارت بھاگیہ و دھاتا!

جئے ھے، جئے ھے، جئے ھے،
جئے، جئے، جئے، جئے ھے

عهد

بهارت میهن من است. همه بهاریان برادران و خواهران من اند. من میهن خویش را دوست می دارم و به ارث عظیم و گوناگون آن فخر می کنم.

من دائم سعی خواهم کرد که در خور ارث آن بشوام. من پدر و مادر، آموزگاران و بزرگان خویش را احترام خواهم کرد و با هر یک سلوك خوش خلقی خواهم کرد.

من عهد می کنم که خود را برای میهن خویش و مردمان میهن خویش وقف می کنم. در بهداشت آنها مسربت من است.

Preface

The Maharashtra State Board of Secondary and Higher Secondary Education has, in the light of the National Syllabus 2010, revised the State Syllabus for Std. X. The Board has prepared the draft of the Syllabi of all the subjects and languages for Std. IX and Std. X and for Std. XI and Std. XII. While preparing the syllabus, the syllabi of other States were duly considered. The draft syllabi of different subjects and languages were seen by the experts and the necessary changes were incorporated while they were finalised to enable to meet the challenges of the 21st century.

The Board has made provisions for learning different languages both at the secondary stage and at the higher secondary stage. At the higher secondary stage alongwith modern Indian languages or mother tongue provision of studying classical languages is also made as an option thus, making it possible for student to learn Persian for those desiring to learn the language.

The Board of Studies in Urdu, Persian, Arabic and Avesta Pahlavi has prepared the draft of the syllabus of Persian and with the assistance of the Editorial Board of Persian has prepared the text-book for Std. X in the light of the approved syllabus. The board of studies has taken care to see that the syllabus and the text-book based on it has an Indian reference. This is because Persian language has about eight centuries long association with India, has made great impact on Indian culture and contributed to the rich cultural heritage of our country. Study of Persian at this level would enable the student to become aware of the links among the Indian languages.

The State Board is thankful to the Convener, the members of the Board of Studies in Urdu, Persian, Arabic and Avesta Pahlavi, the members of the Editorial Board and the Co-ordinator for having taken pains to prepare the text-book. The board is also thankful to the writers, poets and institutions from where the material has been obtained.

The Director of the Bureau of Text-book and Curriculum Research has to be specially thanked for timely printing and distributing this book.

(Shri Sarjerao Jadhav)

Chairman,

Maharashtra State Board of Secondary &
Higher Secondary Education, Pune

Pune - 411 004

Date: 01-02-2013

فهرست Index

بخشِ نظم [Poetry Section]

بخشِ نثر [Prose Section]

30..	حمد	(۱)	1..	رضای مادر
31..	نوع انسان	(۲)	3..	میوه فروش - مکالمه
32..	مکتب	(۳)	5..	انسان پر نده
33..	در بیان تعظیمِ مهمان	(۴)	7..	همه باهم
34..	کودکی‌ایم اتاقی ساده بود	(۵)	9..	حقوق بشر
35..	مرغ گرفتار	(۶)	12..	ترجم بر جانوران
36..	چشم به راه	(۷)	14..	مواد مُخدّر
38..	قدرت حق	(۸)	15..	گرگی در لباس میش
39..	گفتمن غم تو دارم	(۹)	17..	آلودگی هوا
40..	غزل عارف قزوینی	(۱۰)	19..	بهار
41..	غزل کلیم	(۱۱)	20..	نامه پسر
42..	قطعاتِ اقبال	(۱۲)	22..	پاپن و قوہ بخار
44..	رباعیاتِ خیام	(۱۳)	24..	آب و فواید آن
46..	رباعیاتِ غنی کاشمیری	(۱۴)	25..	تساوی زنان با مردان
سرسری مطالعہ			26..	انترنت
48..	اورنگ آباد		27..	ضرب المثلها
50..	شیر و گرگ و رو باه			
53..	قطرہ باران			
55..	بشر			
57..	بخشِ نحو انگلیسی			
65..	بخشِ نحو اردو			
73..	مصدر نامہ			
86..	تعارف شعراء و مصنفین			

برگهای فارسی [BARG-HAE-FARSI]

(برای کلاس دهم) (For Std. X)

The lessons in prose and poetry selected as under are prescribed for the composite course of 40 marks in Persian.

Prose – 1, 2, 3, 5, 7, 9, 11, 15

Poetry – 1, 2, 3, 6

Ghazal – (i) Hafiz
 (ii) Aarif Qazwini

Rubai – (i) 2 Rubais by Khayyam
 (ii) 2 Rubais by Ghani Kashmiri

Rapid Reading – Prose 1
 Poetry 1

Grammar – (i) Revision of grammar done in Std. IX
 (ii) Adverb
 (iii) Infinitive and Imperative
 (iv) voices
 (v) Gender
 (vi) Kinds of Past, Present and Future
 (vii) Numerals
 (viii) Conjunctions
 (ix) Figures of Speech (Tashbeeh, Isteara, Talmeeh, Mubalegha)

Oral Skills

بخش نشر

PROSE SECTION

رضای مادر

از بایزید بسطامی تقل است که گفت: آن کار که آن را باز پسین ہمه کارها میدانستم، پیشین ہمه بود و گفت: جمله آنچه در ریاضت ها و مجاهدات و غربت می جوستم، در آن دریافتم که یک شب مادر از من آب خواست. رفتم تا آب آرم. در کوزه آب نبود. جوی رفتم و آب آوردم. مادر خفته بود و شب سرد بود. کوزه در دست میداشتم. چون از خواب بیدار شد، آب خورد و مرا دعا کرد.

وقتی دیگر گفت: آن یک نیمة در فراز کن! تا وقت سحر می بودم تا نیمة راست فراز کنم یا نیمة چپ؟ تا خلاف فرمان مادر نکرده باشم. وقت سحر آنچه می جوستم از در در آمد. ہم از وی نقل است که: چون مادرش او را به مدرسه فرستاد، چون به سوره لقمان رسید، بدین آیت که (شکر گوی مرا و شکر گوی مادر و پدرت را) از استاد معنای این آیت پرسید. چون استاد معنای آیت گفت، بر دل او کار کرد. لوح بنهاد و گفت مرا دستوری ده تا به خانه روم. پس استادش دستوری داد.

به خانه آمد. مادرش گفت: یا طیفور! به چه کار آمده ای؟ مگر ہدیه ای آورده اند به مدرسه یا عذری افتاده است؟ گفت: نه، بدین آیت رسیدم که حق تعالی میفرماید به خدمت خوبیش و به خدمت تو و من دو خانه را کدخدایی نتوانم کرد. این آیه بر جان من گران آمده است یا از خدایم در خواه تا ہمه آن تو باشم یا در کار خدایم کن تا ہمه آن او باشیم.

مادر گفت: ای پسر! ترا در کار خدای کردم و حق خوبیشتن به تو بخشیدم. برو و خدای را باش. پس بایزید از بسطام برفت و سی سال در بادیه شام میگشت و ریاضت میکشید و بی خوانی و گرسنگی دائم پیش گرفت و صد و سیزده پیر را خدمت کرد و از ہمه فایده گرفت. (تذكرة الاولیا شیخ فرید الدین عطار)

فرہنگ (Glossary)

Last	آخر، پچھلا	باز پسین
Asceticism, austerity	نفس کو پاک کرنے کے لیے کوشش کرنا	مجاہدت
River	نہر، ندی	جوی
Vessel	برتن، دستہ دار	کوزہ
Travelling, poverty	سفر، غربی	غربت
Half	آدھا، نصف	نیمه
Slate	تختی	لوح
Sent	بھیجا	فرستاد
Desert	صحراء، بیابان	بادیہ
Bird, child	پرندہ، بیہاں بچہ مراد ہے	طیفور
Demand	مانگ لے، طلب کر لے	درخواہ
Hunger	بھوک	گرسنگی

Exercise / برسش

- ۱۔ بايزيد بسطامي جمله آنچه که در رياضت ها و مجاہدات و غربت می جست، در چه عمل دريافت؟
- ۲۔ واقعہ آب خواستن مادر از بايزيد بسطامي در الفاظ شما بيان کنيد۔
- ۳۔ چون استاد معنای آيت سوره لقمان گفت بايزيد چه کرد؟

میوه فروش - مکالمه

میوه فروش : بفرمائید خانم ، چه فرمایشی دارید؟

خانم مسرت : می خواستم میوه بخرم - چه میوه های دارید؟

میوه فروش : خانم! انگور و سیب و انار و پرتغال، تمام میوه های فصل دارم.

خانم مسرت : این سیب کیلوی چند می فروشید؟

میوه فروش : کیلوی هفت روپیه.

خانم مسرت : کیلویی هفت روپیه! خیلی گران است. اگر کیلویی پنج روپیه حساب کنید دو کیلویی خرم-

میوه فروش : چون شما مشتری قدیمی هستید از شما کیلویی شش روپیه می گیرم. ازین کمتر نمی شود. جنس اعلای سیب کیلویی هفت روپیه می فروشم ولی برای شما کیلویی شش روپیه حساب می کنم. بفرمائید چقدر بکشم.

خانم مسرت : آقا خیلی گران می فروشید. پرتغال کیلویی چند می فروشید؟

میوه فروش : خانم چه کنم. بهمه چیز گران شده است. من خودم بهمه چیز گران می خرم. پرتغال کیلویی هفت روپیه می فروشم.

خانم مسرت : پرتغال در فصل پرتغال کیلویی هفت روپیه نمی ارزد. کیلویی پنج روپیه حساب کنید و دو کیلو بکشید.

میوه فروش : خیلی خوب. شما راضی باشید. بفرمائید این دو کیلو پرتغال و دو کیلو سیب، دیگر چه لازم دارید؟

خانم مسرت : دیگر کافی است. بفرمائید پول میوه ها مطابق صورت حساب شما.

میوه فروش : متشرکم خانم.

خانم مسرت : خدا حافظ.

میوه فروش : خدا حافظ بسلامت

فرهنگ (Glossary)

Orange	سنگره	پرتغال
Kilogram	کیلوگرام	کیلو
Customer	گاہک	مشتری
Very costly	بہت مہنگا	خیلی گران
To buy	خریدنا	خریدن

Exercise / پرسش

- ۱- میوه فروش چه میوه ها می دارد؟
- ۲- میوه فروش سیب و پرتغال کیلوی چند می فروشد؟

تمرین

- ۱- مکالمه ای آماده بکنید:
شما برای خریدن سبزیها به سبزی فروش می روید.-

انسان پَرَنده

انسان از زمانهای بسیار قدیم آرزوی پرواز داشت. می خواست در آسمان پرواز کند. از عقابها بالاتر رود و از ابرها بگذرد. می خواست به ماه روشن و ستارگان درخشنان برسد. انسان برای رسیدن به این آرزو کوشش و فداکاری بسیار کرده است. بیش از صد سال پیش، یک جوان آلمانی به نام اتو به فکر پرواز افتاد. او در بالهای گستردۀ پرنده‌گان دقیت بسیار کرده بود. اتو می گفت: اگر بتوانم بال بزرگ و نیرومندی بسازم می توانم مانند پرنده‌گان پرواز کنم.

اتوبه کار و آزمایش پرداخت. بالهای گوناگونی ساخت ولی با هیچیک از آنها نتوانست پرواز کند. با این وجود او ناامید نشد و دست از کوشش نکشید. اتو چندین سال زحمت کشید و سرانجام بالهای بزرگی ساخت. روزی که باد ملائمی می وزید، بر فراز تپه ای رفت. بالهارا بر دوش بست و خود را در فضای راه کرد. اتو ہنگامی که آرام و آهسته با بالهای گستردۀ به زمین فرود آمد از شادی در پوست خود نمی گنجید. همه مردم به او تبریک گفتند. این پیروزی او را بر آن داشت که کار خود را ادامه دهد.

از آن پس با آنکه بالها بهتر و محکمتری ساخت و دهها بار در آسمان پرواز کرد، ولی روزی ہنگام پرواز ناگهان باد تندی وزید و بالهای قهرمان پرواز را در ہم شکست.

”ویلبر رایت“ جوان با هوش و درس خوانی بود. روزی ہنگام بازی به زمین خورد. به سبب شکستگی استخوان اگرچه مجبور شد چند سال در خانه بماند، ولی در این مدت بیکار نه نشست و کتابهای بسیار خواند. اتفاقاً کتابهای درباره سرگذشت اتو و آزمایشها او به دستش رسید. ویلبر پس از خواندن این کتابها تصمیم گرفت. کار او را دنبال کند. او با کمک برادر خود ”اویل“ بالهایی ساخت که با آن می شد از بلندی به سلامت فرود آمد. چندی بعد این دو برادر به فکر ساختن ماشینی برای پرواز افتادند.

سه سال طول کشید تا کوششها و تجربه های ویلبر و اویل به نتیجه رسید. ہنگامیکه نخستین ہوا پیما آماده شد، آنها دوستان خود را به دشتی دعوت کردند تا اولین پرواز آنها را تماشا کنند. همه با اشتیاق منتظر دیدن این کار عجیب بودند.

هوا پیما روشن شد. قلب دو برادر از شادی و هیجان می تپید. سرانجام ہوا پیما از زمین برخاست و به پرواز در آمد. این پرواز ۳۸ دقیقه به طول انجامید. سپس ہوا پیما در درمیان شادی

دوستان به سلامت بر زمین نشست و ویلبر با سر افزایی از آن جا خارج شد.
ویلبر و ارویل اولین کارخانه هواپیما سازی را تأسیس کردند. بدین گونه بود که آسمان به اختیار انسان در آمد.

با وجود آنکه از آن روز بیش از هشتاد و چند سال نمی گذرد، امروز هواپیما های غول پیکر، انسان را در اندازه زمانی از این سوی زمین به سوی دیگر آن می بردند.
دانشمندان پس از کوشش بسیار دستگاهی ساختند که انسان توانست به وسیله آن در کره ماه فرود آید. دانشمندان باز هم برای راه یافتن به فضاهای دور دست و کره های دیگر کوشش می کنند.

فرهنگ (Glossary)

German	جرمنی کا	آلمانی
Wings	بال و پر	بال
Hill	ٹیلہ	تپه
To be very happy	خوشی سے پھولے نہ سانا	در پوست خود نمی گنجیدن
Hero, champion	ہیرو	قهرمان
Breaking of bone	ہڈی کاٹوٹنا	شکستگی استخوان
Experiment	آزمائش	تجربہ
To take off	زمین سے ہوا میں بلند ہونا	از زمین برخاستن

پرسش / Exercise

- ۱- انسان از زمانهای قدیم چه آرزو داشت؟
- ۲- انسان برای رسیدن به آرزوی خود چه کوشش و فداکاری کرد؟
- ۳- کوششها و تجربه های ویلبر و ارویل به چه نتیجه رسید؟

کبوترها آزاد و شاد در آسمان پرواز می کردند و از آزادی و بازی در آسمان نیلگون لذت می بردنند. پس از مدتی، برای رفع خستگی روی درختی نشستند. پایین درخت، دانه فراوان بود. یکی از کبوتران دانه هارا دید. آرام بال گشود و با یک چرخش خود را به پایین درخت رسانید، چند تا از دانه ها تازه و خوشمزه بودند. دوستان خود را هم صدا کرد تا از این دانه های خوشمزه بخورند. کبوترها پایین آمدند. کنار دانه ها نشستند و مشغول برچیدن دانه شدند. وقتی که خوب سیر شدند، یکی از کبوتران آماده پرواز شد. بال گشود تا پرواز کند ولی نتوانست. احساس کرد که بندی به پایش گره خورده است. کبوتران دیگر نیز بال گشودند تا پرواز کنند، ولی نخهای دام پای آنها را هم گرفته بود.

صیاد که در کمین نشسته بود، صدای بال کبوتران را شنید و خوشحال به سوی آنان شتافت. کبوتران با عجله بال می زدند. هر یک برای رهای خود می کوشید. گاهی یک گوشۀ دام از زمین کنده می شد، ولی بلا فاصله به زمین می افتاد و گوشۀ دیگر آن بالا می رفت. کبوتر دانا و هوشیاری که نامش 'طوقی' بود، گفت: ای دوستان، حق این بود، وقتی دانه هارا دیدیم به فکر می افتادیم که این دانه ها را چه کسی آورده است؟ چرا این همه دانه تازه و خوشمزه در پای درخت ریخته است؟ اگر فکر می کردیم، در دام نمی افتادیم. حالا هم اگر کمی فکر کنیم و متعدد هماهنگ شویم، می توانیم نجات پیدا کنیم. اکنون لحظه ای آرام بگیرید و آن گاه، با فرمان من، همه با هم به پرواز در آید.

صیاد شتابان به سوی درخت می دوید که طوقی فرمان پرواز داد. کبوترها به فرمان او یکباره بال زدند و دام را از جا کنندند و به هوا بردند.

صیاد با خود گفت: این کبوترها سرانجام خسته می شوند و روی زمین می افتدند. خوب است آنها را دنبال کنم. ولی کبوتران که با قدرت تمام بال می زدند. از چشم صیاد ناپدید شدند. پس از مدتی در کنار جوی آبی فرود آمدند.

در کنار جوی آب، لانه موشی بود. طوقی از قدیم با این موش دوست بود و او را (زیریک) صدا می کرد. موش، که در لانه خود خوابیده بود، از صدای بال کبوتران بیدار شد و از لانه بیرون آمد. همین که طوقی و دوستانش را گرفتار دید، برای بریدن بندهای پای طوقی پیش رفت. طوقی گفت: دوست من، ابتدا بند از پای یارانم باز کن. دلم می خواهد دوستانم زودتر از من آزاد شونند.

زیرک به سرعت بندهای دام را جوید. همه بندها پاره شد. کبوتران آزاد شدند و از موش تشگّر کردند. کمی آب خوردن و آزاد و شاد در آسمان به پرواز در آمدند.

وقتی که کبوتران دوباره خود را آزاد یافتند، باهم قرار گذاشتند که دیگر اشتباه خود را تکرار نکنند تا در دام صیادان گرفتار نشوند. (از کلیله و دمنه)

فرهنگ (Glossary)

Happy	خوش	شاد
Tiredness	تھکان	حسنگی
Below	نیچے، زیر	پایین
Hunter	شکاری	صیاد
Wings	پر	بال
Ran swiftly	تیز دوڑا	شتافت
Ran	دوڑا	دوید
Mouse	چوہا	موش
Nest	آشیانه، پرندوں کا گھونسلا	لانه
Thread of net	جال کی بندشیں، گرہیں	نخهای دام

پرسش / Exercise

- ۱- کبوترها آزاد و شاد در آسمان چه می کردند؟
- ۲- پایین درخت چه بود؟
- ۳- چون یکی از کبوتران دانه ها را دید، چه کرد؟
- ۴- چون یکی از کبوتران اماده پرواز شد چه دید؟
- ۵- نخهای دام پای کبوتران را چه کرده بود؟
- ۶- چون صیاد صدای بال کبوتران شنید چه کرد؟
- ۷- کبوتر دانا و ہوشیاری که نامش طوقی بود چه گفت؟
- ۸- صیاد چون شتابان به سوی درخت می دوید طوقی چه کرد؟
- ۹- صیاد با خود چه گفت؟
- ۱۰- در کنار جوی آب چه بود؟
- ۱۱- زیرک که بود و چه کرد؟

حقوق بشر

اعلامیه جهانی حقوق بشر یک پیمان بین المللی است که در مجمع عمومی سازمان ملل متحد در ۱۰ دسامبر ۱۹۷۸ به تصویب رسیده و شامل ۳۰ ماده است که به تشریح دیدگاه سازمان ملل متحد در مورد حقوق بشر می‌پردازد. مفاد این اعلامیه حقوق بنیادی مدنی، فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و اجتماعی را که تمامی اینسانی بشر در هر کشوری باید از آن برخوردار باشند، مشخص کرده است.

مجمع عمومی: این "اعلامیه جهانی حقوق بشر" به عنوان یک استاندarde مشترک و دستاورده تمامی ملل و ممالک اعلان می‌کند تا هر انسان و هر عضو جامعه با به خاطر سپاری این "اعلامیه" به جد در راه تعلیم و آموزش آن در جهت ارتقای حرمت برای چنین حقوق و آزادیهای بکوشد. و برای اقدامهای پیشبرنده در سطح ملی و بین المللی تلاش کند تا (همواره) بازشناسی مؤثر و دیده بانی جهانی (این حقوق) را چه در میان مردمان (ممالک عضو) و چه در میان مردمان قلمروهای تحت فرمان آنها (تحصیل و) تامین نماید.

ماده ۱) تمام اینسانی بشر آزاد زاده شده و در حرمت و حقوق باهم برابرند. عقلانیت و وجودان به آنها ارزانی شده و لازم است تا بایکدیگر براذرانه رفتار کنند.

ماده ۸) هر انسانی سزاوار و محقق به دسترسی مؤثر به مراجع داد رسمی از طریق محاکم ذی صلاح ملی در برابر تقضی حقوق اولیه ای است که قوانین اساسی یا قوانین عادی برای او برشمرده و به او ارزانی داشته اند.

ماده ۱۷) (۱) هر انسانی به تنهاei یا باشراکت بادیگران حق مالکیت دارد.

(۲) هیچ کس را نمی بایست خود سرانه از حق مالکیت خویش محروم کرد.

ماده ۱۸) هر انسانی محق به داشتن آزادی اندیشه وجودان و دین است. این حق شامل آزادی دگر اندیشی، تغیر مذهب (دین) و آزادی علنی (و آشکار) کردن آئین و ابراز عقیده، چه به صورت تنها، چه بصورت جمعی یا به اتفاق دیگران، در قالب آموزش، اجرای مناسک، عبادت و دیده بانی آن در محیط عمومی و یا خصوصی است.

ماده ۱۹) هر انسانی محق به آزادی عقیده و بیان است و این حق شامل آزادی داشتن باور و عقیده ای بدون (نگرانی) از مداخله (و مزاحمت) و حق جستجو، دریافت و انتشار اطلاعات و افکار از طریق هر رسانه ای بدون ملاحظات مرزی است.

ماده‌ی ۲۰) (۱) هر انسانی محق به آزادی گرد ہمایی و تشکیل انجمنهای مسالمت آمیز است.

(۲) هیچ کس نمی‌بایست مجبور به شرکت در هیچ انجمنی شود.

ماده‌ی ۲۱) (۱) هر شخصی حق دارد که در مدیریت دولت کشور خود، مستقیماً یا به وساطه انتخاب آزادانه نمایندگانی شرکت جوید.

(۲) هر شخصی حق دسترسی برابر به خدمات عمومی در کشور خویش را دارد.

ماده‌ی ۲۵) (۱) هر انسانی سزاوار یک زندگی با استاندارد ہای قابل قبول برای تأمین سلامتی و رفاه خود و خانواده اش، من جمله تأمین خوراک، پوشак، مسکن، مراقبت ہای پزشکی و خدمات اجتماعی ضروری است. و ہمچنین حق دارد که در موقع بیکاری، بیماری، نقص عضو، بیوگی، سالمندی و فقدان منابع تأمین معاش، تحت هر شرایطی که از حدود اختیار وی خارج است، از تأمین اجتماعی بهره مند گردد.

(۲) دوره‌ی مادری و دوره‌ی کودکی سزاوار توجه و مراقبت ویژه است. ہمه‌ی کودکان اعم از ان که با پیوند زناشویی یا خارج از پیوند زناشویی به دنیا بیايند، می‌بایست از حمایت اجتماعی یکسان بر خوردار شوند.

ماده‌ی ۲۶) (۱) آموزش و پرورش حق ہمگان است. آموزش و پرورش می‌بایست دست کم در دوره‌ی ابتدایی و پایه، رایگان در اختیار ہمگان قرار گیرد. آموزش ابتدایی می‌بایست اجباری باشد. آموزش فنی و حرفة‌ای نیز می‌بایست قابل دسترس برای عموم مردم بوده و دستیابی به آموزش عالی به شکلی برابر برای تمامی افراد و بر اساس شایستگی‌های فردی صورت پذیرد.

(۲) آموزش و پرورش می‌بایست در جهت رشد ہمه جانبه‌ی شخصیت انسان و تقویت رعایت حقوق بشر و آزادی ہای اساسی باشد. آموزش و پرورش باید به گسترش حسن تفاهیم، دگر پذیری (تسامح) و دوستی میان تمامی ملت‌ها و گروه‌های نژادی یا دینی و نیز به برنامه‌های (ملل متحد) در راه حفظ صلح یاری رساند.

(۳) پدر و مادر در انتخاب نوع آموزش و پرورش برای فرزندان خود مقدم‌اند.

فرهنگ (Glossary)

Human Rights	انسانی حقوق	حقوق بشر
International	بین الاقوامی	بین الملل
UNO	اقوام متحده	سازمان ملل متحد
To appropriate	تحصیص کرنا	مشخص کردن
Member	ممبر	عضو
Safeguarding	حفظ کرنا	تامین
Having rights, deserving	حق رکھتا ہے	محق
Freedom of thought	آزادی فکر	آزادی اندیشه
Freedom of publicity	آزادی اشتہار	آزادی علنی
Faith	عقیدہ	ابراز
Without thought	بغیر ملاحظہ	بدون ملاحظات
Bordering	سرحد	مرزی
Medical care	ڈاکٹری دیکھ بھال، علاج کی سہولیات	مراقبت های پزشکی
Marriage	شادی	زناشوی
Understanding	صلح، میل جوں	تفاہم

پرسش / Exercise

- ۱- نکاتِ چند در بارہ اعلامیه جهانی حقوق بشر را بیان کنید۔
- ۲- اعلامیه جهانی حقوق بشر چه چیز است و به چه تاریخ و به چه مجمع عمومی به تصویب رسیده؟
- ۳- در دائرة اعلامیه جهان حقوق بشر چند تا مادہ شامل است و این در چه موارد می پردازد؟
- ۴- مفاد این اعلامیه چه چیز ہا را مشخص کرده است؟
- ۵- کدام کشور و کدام بشر ازین اعلامیه برخوردار باشند؟
- ۶- مادہ ۱۹ این اعلامیه چه حق انسانی را بیان می کند؟

ترحّم بر جانوران

یزدگرد پادشاه ساسانی بهرام پسر خود را بامیر عرب نعمان سپرده تا او را تربیت کند و فنون جنگ بیاموزد. روزی بهرام بشکار رفته بود. ناگهان از پیش اسپ او آهوی بر مید. بهرام اسب برانگیخت و آهورا دنبال کرد و آهو به ر طرف می شتافت. بهرام نیز بدنبال او میرفت. هوا بی نهایت گرم بود و آهواز تشنگی بی طاقت شد. ناگاه آهو به محلی رسید که قبیله ای از عرب در آنجا خیمه زده بود. آهو خود را به خیمه مردی قبیصه نام، انداخت. اعرابی او را بگرفت. بهرام بدر خیمه رسید. تیر بر کمان نهاد و فریاد زد: "ای مرد شکار من بدینجا آمده، بیرون آر."

قبیصه گفت: "ای جوانمرد مرؤوت نباشد جانوری که بدین خیمه پناه آورده تسليم تو کنم." بهرام درستی آغاز کرد. قبیصه گفت: "سخن بیهوده نگو، تا این تیر که بر کمان داری بر سینه من نرسد، دست تو آهونخواهد رسید و اگر مرا بکشی اهل قبیله ترا زنده نخواهند گذاشت. بر خود رحم کن و از این آهوبگذر. اگر چیزی خواهی این اسپ که بر در خیمه است بازین و دهنۀ زرین بتوده‌م. بگیر و به مقام خود باز گرد." بهرام را این خوی عرب پسند افتاد. اسپ از او نگرفت و برگشت.

اما رحم و مُرُوٰت قبیصه هرگز فراموش نکرد و آن روز که پادشاهی ایران بدو رسید و تاج سلطنت بر سر نهاد و بر اورنگ پادشاهی نشست، قبیصه را حاضر کرد و نواش نمود و او را "مجیر الغزال" یعنی "زنهاز دهنده آهوان" لقب داد.

(از اخلاقِ محسنی)

فرهنگ (Glossary)

Speed up	ایڑگانا، دوڑانا	برانگیخت
To follow, to pursue	تعاقب کرنا	دنبال کردن
Saddle	زین	زین
Golden bridle	سوئے کی لگام	دهنۀ زرین
To give, to surrender	دینا، سپرد کرنا	تسليم کردن
Patron, protector	حامی، مددگار	مجیر
Deer	ہرن	غزال

 پرسش / Exercise

- ۱- بیزد گرد چرا پسِر خود را با میر عرب سپرد؟
- ۲- آهو خود را کجا انداخت؟
- ۳- بهرام بدر خیمه چه کرد و چه گفت؟
- ۴- قبیصه چه جواب داد؟
- ۵- بهرام قبیصه را چه لقب داد؟

مواد مخدر

چرس، تریاک، پودر (هیروین)، شراب و هر چیز دیگر که انسان را نشہ بسازد مواد مخدر گفته میشود.

از کشیدن چلم، سگرت و چرس نفس تنگی، قبضیت، بدبوی دهن، خرابی دندانها، بی اشتها بی وغیره پیدا میشود. نسوار دندانها را خراب، دهن را بدبوی و اشتها را کم میسازد.

تریاک چیز بسیار مضر است. پودر یا هیروین را از تریاک میسازند. تریاک و پودر خون را خشک می کند و آدم را زرد و ضعیف و لا غر می سازد. هیروین عمر آدمی را کوتاه می کند. شخص تریاکی یا هیروینی تنبل، بیکاره و بار دوش خانواده و جامعه میشود. اگر برای معتاد (تریاکی و هیروینی) تریاک و هیروین نرسد به جرم و جنایت دست میزند. از اشخاص هیروینی و تریاکی هر کس نفرت می کند. شخص تریاکی و هیروینی در شفاخانه معالجه شده می تواند به شرطی که دوباره به کشیدن تریاک و هیروین رجوع نکند.

شراب هم چیز بسیار بد و مضر است. جگر و معده را خراب و اعصاب را ضعیف میسازد. اللہ جل جلاله خوردن شراب و دیگر چیزهای نشه آور را منع فرموده اند. قرآن کریم درباره حرام بودن شراب و دیگر کارهای ناروا این گونه حکم کرده است:

”ای مومنان، یقیناً که شراب خوردن و قمار زدن و فال دیدن پلید، از کارهای شیطان است.

پس، از آنها دوری کنید تا نجات یابید.“

فرهنگ (Glossary)

Narcotics	نشه آور	مخدر
Hunger	بھوک	اشتها
Addict, habituated	عادی	معتاد
Harmful	ضریانقضان پنچانے والی چیز	مضر

بررسی / Exercise

- ۱- در مواد مخدر چه چیز ها شامل است؟
- ۲- پودر و هیروین را از چه چیزها میسازند و اینها در بدن چه اثر می کند؟
- ۳- آیا شخص تریاکی و هیروینی در شفاخانه معالجه شده چه می تواند؟
- ۴- چطور شراب هم بسیار مضر است؟
- ۵- قرآن کریم درباره حرام بودن شراب و دیگر کارهای ناروا چه حکم کرده است؟

گرگی در لباسِ میش

روزی یک گرگ بد جنس برای پیدا کردن غذا دچار مشکل شد. چون گله ای که برای چرا به آن کوه و چمنزار می آمد، یک چوپان دلسوز و یک سگ دقیق داشت. آنها مواطن بہ اتفاقی در گله بودند.

گرگ گرفتار شده بود و نمی دانست چکار بکند تا اینکه یک روز اتفاق عجیبی افتاد. او یک پوست گوسفند را پیدا کرد. گرگ آن را برداشت و بسرعت فرار کرد.

روز بعد گرگ بادقت پوست را روی خودش انداخت و خودش را به شکل یک گوسفند در آورد و هنگامی که گله در صحراء مشغول چرا بود به میان آنها رفت. گوسفندها متوجه وجود گرگ نشدند. یکی از برها به کنار او آمد. گرگ ناقلاً به او گفت: کمی آن طرفتر علف های خوشمزه تری وجود دارد و بره بیچاره به دنبال گرگ از گله دور شد. خلاصه آن روز گرگ بدجنس توانست شکار خوبی را پیدا کند.

تمام مدت‌ها گرگ به گله می آمد و به روش‌های مختلف گوسفندان را فریب می داد و گوسفندها هم فریب ظاهر گرگ را می خوردند و حرف‌های او را قبول می کردند.

این ماجرا مدت‌ها ادامه پیدا کرد. البته چوپان و سگ گله بعد از مدت‌ها توانستند به علت ناپید شدن گوسفند‌ها پی ببرند و گرگ بدجنس را حسابی ادب کنند. ولی ... ولی حیف که یک عده گوسفند ساده گول گرگ را خورده بودند و دیگه در میان گله نبودند.

فرهنگ (Glossary)

Sheep, goat	بکری، بھیر	میش (گوسفند)
Wolf	بھیریا	گرگ
To be in difficulty	مشکل سے دوچار ہونا، مشکل میں پڑنا	دُچار مشکل شدن
To graze	چرنا	چرا
Shepherd	چروہا	چوپان
Sympathetic	ہمدرد	دلسوز
Careful, attentive	چوکنا، فکرمند	دقیق
Attentive	خبردار	مواطن
Skin of sheep or goat	بکری کی کھال	پوست گوسفند

To find out	ظاہر کرنا، آشکارا کرنا، تلاش کرنا	پیدا کردن
Speedily	تیزی کے ساتھ	بسربعت
To escape	فرار ہونا	فرار کردن
Near	قریب، پہلو میں	بے کنار
Cunning, shrewd	لُجّا، موذی، نقل کرنے والا، جعلی	ناقلا
Grass, weed	چارہ، گھاس	علف
Behind, after, back	پیچھے، پشت	دنبال
Cause	سبب، وجہ	علت
To disappear	غائب ہونا	ناپدید شدن
To discover something	سراغ لگانا، جستجو کرنا	پی بردن
Deceive	دھوکہ، فریب	گول
Second, other	دوسراء، اب	دیگہ (دیگر)

Exercise / پرسش

- ۱- گله ای برای چرا به کجا می آمد؟
- ۲- یک روز گرگ را چه اتفاق عجیبی افتاد؟
- ۳- گرگ خودش را چطور بصورت یک گوسفند در آورد؟
- ۴- گرگ بره را چه طور فریب داده خورد؟
- ۵- چوپان و سگ گله چرا خواستند که گرگ را حسابی ادب بکنند؟
- ۶- انجام کار چوپان و سگ چه دیدند؟

آلودگی هوا

تغییر در ویژگی های طبیعی جو براثر مواد شیمیایی ، غباری یا عامل های زیست شناختی است - جویا **المسفر** سامانه گازی طبیعی پویا و پیچیده ای است که زندگانی در سیاره زمین به آن باز بسته است - تحلیل رفتن لایه اوزن - استرس و سفر به خاطر آلودگی هوا دیر زمانی است که خطری برای تندرنستی مردمان و نیز زیست بوم های زمین شناخته می شود -

سالیانه میلیون نفر در اثر آلودگی هوا جان خود را از دست می دهند که بیشتر از آنان در کشورهای توسعه یافته هستند - این مرگ و میر بطور خاص مربوط به آسم 'برونشیت'، تنگی نفس و حملات قلبی و آرزوی های مختلف تنفسی است - آلودگی هوا به طریق گوناگونی می تواند آثار زیانبار دراز مدت و کوتاه مدتی بر سلامت انسانها بگذارد - تاثیر آلودگی هوا بر افراد مختلف متفاوت است - کودکان کم سن و سال و سالمندان بیشتر از دیگران از آلودگی هوا آسیب می بینند -

در بسیاری از کشورهای جهان اقداماتی برای کاهش آثار آلودگی هوا بر محیط زیست انجام شده است - اولین گام برای حل مشکل آلودگی هوا ارزیابی است - محققان آلودگی هوا را بررسی نموده و استانداردهای را برای اندازه گیری نوع و مقدار آلاینده های خطرناک تعیین می کنند - بعد از آن باید حد مجاز آلاینده های هوا مشخص شود -

فرهنگ (Glossary)

Environmental Pollution	فضایی آلودگی	آلودگی هوا
Atmosphere	آب و هوا	المسفر
Matters	(ما ذه کی جمع) چیزیں	مواد
Chemicals	کیمیائی مادے	شیمیایی
Gaseous, run by gas	گیسوں سے بنی	گازی
Layer of ozone	اوzon پرت	لایه اوزن
Mortality rate, death rate	شرح اموات	مرگ و میر
Asthma	دمه	آسم
Bronchitis	برونشیت	برونشیت
Heart attacks	دوره قلبی	حملاتی قلبی

Environment	محیط زیست
River, ocean, stream	جو

Exercise / پرسش

- ۱- آلودگی هوا چه است؟
- ۲- ایا آلودگی هوا برای تندرستی مردمان و زیست بوم های زمین خطری دارد؟
- ۳- سالیانه چند تا نفر در اثر آلودگی هوا جان از دست می دهند؟
- ۴- این مرگ و میر مربوط به کسی هستند؟
- ۵- آلودگی هوا به چه طریق تواند که آثار زیانبار بر سلامت انسانها بگذارد؟
- ۶- در بسیاری از کشورهای جهان چه اقداماتی برای کاهش آلودگی هوا انجام شده است؟
- ۷- برای حل مشکل آلودگی هوا اولین گام چیست؟

بهار

موسم بهار است. جهان زیبای خاص به خود گرفته است. درختها شگوفه های رنگارنگ به سرزده اند. کوه ها و دشتها لباس زمردین پوشیده اند.

دهقانان باشوق و شعف زمین ها را قلبه می کنند و تخم می پاشند. دریاهای مست و خروشان در حرکت اند. نغمه های دلاویز پرنده گان و چرچر گنجشکان طنین افگن گوشهاست. چوپانهای دلاور رمه های گوسفندان را به چراگاه ها می بردند. کودکان، نوجوانان، جوانان اعم از پسر و دختر به طرف مکتبها و پوهنتونها با چهره های بشاش و مملو از شادی روانند. جهان چهره جدیدی به خود گرفته است. و مقدم بهار را گرامی می دارد.

پس بر ما شاگردان مکتب لازم است از این موسم نیکو و خوب، درست استفاده نماییم، کار کنیم، زحمت بکشیم، درس بخوانیم، صحبتگاهان وقت از خواب برخیزیم، فریضه نماز را ادا بکنیم، ورزش را فراموش نکنیم، تا توانسته باشیم با تنفس هوای پاک و صاف تن خود را پرورش داده. صحتمند و نیرومند بسازیم.

فرهنگ (Glossary)

Pleasure	خوشحالی، سرور	شفع
Echo	گونج، صدای ناقوس	طنین
More common	عام	اعم
Filled	پُر، بُهراهوا	مملو
Attractive	دلش	دلاویز
Happy, merry	خوشحال	بشاش
Echo approaching to ears	کانوں تک پہنچنے والی گونج	طنین افگن گوشها

پرسش / Exercise

- ۱- در موسم بهار دهقانان چه کارها انجام می دهند؟
- ۲- در این فصل چوپانها چه کنند؟
- ۳- نوجوانان اعم چه حرکت ها کنند؟
- ۴- درین موسم ما شاگردان را باید چه کار کنیم؟
- ۵- منظر های موسم بهار را بیان بکنید؟

نامه پسر به پدر

(و جواب آن)

سمبئی، ۲۲ ماه آگسٹ سنه ۲۰۱۲ م

پدر بزرگوار، فدایت شوم! دو ساعت پیش نامه مادر عزیزم زیارت گردید و چون نوشتہ بودند که کسالت شدیدی بروجود شما عارض شده بی نهایت دلخورم. اگر مژده بهبودی آن پدر مهربان تا فردا نرسد، لا بُدم اجازه مُرخصی گرفته برای چند روز به ناگپور بیایم. آقای معلم کلاس نیز چون نامه والده باشان دادم فرمودند "اجازه میدهم که بروید." به هر جهت این خبر بندۀ را بسیار مشوش کرده و چشم برآhem که مژده بهبودی و شفا یافتن شما برسد. زیاده تصدیع نمی دهد.

خدمت صاحبه والده ام و خواهان عزیز عرض سلام میرسانم.

فرمان بردار

حسین

جواب

ناگپور، ۲۸ ماه آگسٹ سنه ۲۰۱۲ م

فرزنند عزیزم حسین! نامه عزیزت واصل گردید و از سلامتی مزاجت خیلی مسرور شدم. اما راجع به صحت اینجانب تشویشات تو مرا دلخور ساخته زیرا که کسالتی که مادرت نوشتہ، سرما خوردگی کمی بود که مُنتہی بُزکام گردید. اکنون زکام و تپ الحمد لله رفع شده و کاملاً تندرست میباشم. از اینکه عزم داری اجازه مُرخصی گرفته بیائی خنده مان گرفت. ولی چون خیلی میخواهیم ترا به بینیم خطی در جوف مدیر مدرسه نوشتہ ام که اجازه بدید، لیکن بشرطیکه پس از بازگشتن بمدرسه دقّت کنید و دروس هفته ای که غایب خواهی شد حاضر نموده، رضایت معلم کلاس را بفرستی.

زیاده کامیابی و تندرستی ترا از خداوند خواهانم. مادر و خواهان بسیار سلام میرسانند.

پدر عزیز

علی اکبر

فرهنگ (Glossary)

Slight illness, weakness	نفّاہت	کسالت
To fall ill	واقع ہونا	عارض شدن
Sad	رنجیدہ	دلخور
Application for leave	رخصت کی درخواست	مُرَحَّصی
Disturbed	پریشان، مضطرب	مُشَوِّش
Trouble, bothering	زحمت	تصدیع
About	بارے میں	راجع
Head Master	ہبیڈ ماسٹر، صدر مدرس	مدیر مدرسہ
Willingness	رضامندی	رضایت

Exercise / پرسش

- ۱- دو ساعت پیش پسرو نامہ کدام را زیارت کرد؟
- ۲- در نامہ مادر چه نوشته بود؟
- ۳- پسر چرا اجازہ مرخصی گرفته بود؟
- ۴- سبب کسالتی پدر چه بود؟
- ۵- اکنون حال پدر چطور است؟

تمرین

- ۱- شما در امتحان موفق شده به مادرتان یک نامه بنویسید و این مژده را بدیند.

پاپن و قوّه بخار

روزی پاپن فرانسوی مشغول جوشانیدن آب بود. ناگاه متوجه شد که سرپوش دیگ بشدت حرکت می کند، در عجب ماند و با خود گفت: محل است چیزی حرکت کند مگر آنکه قوّه ای آنرا بحرکت در آورد. پس کدام قوّه است که سرپوش دیگ را اینگونه بحرکت در آورده است. در این اثناء بخاطرش گذشت که محرّک سرپوش دیگر شاید قوّه بخاریست که از جوشیدن آب دیگ بوجود آمده است. پس از یاد گرفتن این نکته خواست کاری کند که بقوّه بخار آب اشیاء را حرکت دهد. از آن تاریخ در صدد و تجربه برآمد ولی چون بضاعت نداشت نمی توانست بدون دستیاری مرد توانگری وسائل کار را فراهم سازد. پس از چند بمملکت آلمان مسافرت کرد. در آنجا باز حمت بسیار زورقی ساخت که بقوّه بخار حرکت میکرد. ملاحان بتصور آنکه این اختراع سبب بیکار ماندن آنان خواهد شد زورق را شکستند. پاپن نامید بانگلستان رفت و در آنجا از شدّت تنگدستی گوشه نشین شد و روزگاری بسختی گذرانید تا عمرش با آخر رسید.

هزاران سال مردم جوشیدن آب و حرکت سرپوش دیگ را دیده بودند، ولی آنرا امری عادی می پنداشتند و اهمیّتی بدان نمی دادند لیکن پاپن از مشاهده این امر استفاده کرد و ماشین بخار را بوجود آورد و اوضاع جهان را تغیر داد و برای ترقی بشر راهی نوباز کرد.

فرهنگ (Glossary)

Power of steem	باپ کی قوت	قوّه بخار
A French scientist	ایک فرانسیسی سائنسدار	پاپن
Cover	ڈھلن	سرپوش
Mover, inspirer	حرکت دینے والا، ترغیب دینے والا	محرّک
Germany	جرمنی	آلمان
Invention	ایجاد	اختراع
Boat	ایک چھوٹی کشتی	زورقی
Use, benefit, advantage	فائدہ	استفاده
Manners	وضع کی جمع، ڈھنگ، طور طریقہ	اوپساع
Change	تبديلی	تغیر

 پرسش / Exercise

- ۱- پاپن در موقع جوشانیدن آب چه دید؟
- ۲- محرک سرپوش دیگ چه قوت بود؟
- ۳- پاپن در آلمان چه ساخت؟
- ۴- پاپن چرا ناآمید با انگلستان رفت؟
- ۵- انجام پاپن چه شد؟
- ۶- پاپن چه مشین را بوجود آورد؟

آب و فواید آن

تحقیقات ثابت نموده است که اگر ذخیره آب در بدن کم شود، مقدار چربی بدن زیاد میگردد و نوشیدن آب به مقدار زیاد چربی بدن را کم مینماید.

به سبب کمی آب در بدن گردها نمی توانند فعالیت خود را انجام بدهند، لهذا فشار بالای جگر زیاد می شود. فعالیت بنیادی جگر تبدیل کردن چربی بدن به توانائی است، لیکن وقتیکه گردها فعالیت خود را انجام ندهند فعالیت جگر متاثر میشود.

آب برای برقرار نگهداشت رطوبت بدن هم بسیار ضروری است، لیکن اگر آب از ضرورت بدن زیاد تر استفاده شود، تناسب رطوبت بدن برهم میخورد. آب عضلات بدن را فعال و کمبود آب جلد را پژمرده میسازد.

برای جلد سالم، صاف و شفاف باید آب زیاد نوشیده شود. علاوه برین استفاده از آب برای جلوگیری از تکالیف معده نیز کمک میکند. استعمال آب سرد نسبت به آب گرم مفید تر است.

فرهنگ (Glossary)

Functioning, activeness	کام	فعالیت
Pressure	دباو	فشار
Helps	مدکرتا ہے	کمک می کند

بررسی / Exercise

- ۱- درباره آب تحقیقات چه ثابت نموده است؟
- ۲- کمی آب در بدن چه اثر دارد؟
- ۳- کمبود آب جلد را چسان میسازد؟
- ۴- برای جلوگیری از تکالیف معده چه چیز کمک میکند؟

تساوی زنان با مردان

در سال ششم ہجری آنگاهی کہ مشرکین مکہ مانع دخول حضرت پیامبر و همراهانش به مکہ مکرّمہ جہت ادائی حج شدند، آنحضرت در نزدیکی مکہ با مشرکین به مذاکره پرداختند و در نتیجه به صلح حدیبیه دست یافتند۔ یکی از شرط‌های این عهدنامہ آن بود که پیغمبر صلی اللہ علیہ وسلم در سال آینده برای زیارت کعبہ بیایند۔

در صلح حدیبیه حضرت پیغمبر صلی اللہ علیہ وسلم جایی را با مشورہ خانم خود حضرت ام سلمہ رضی اللہ عنہا انتخاب نمود۔ حضرت پیغمبر صلی اللہ علیہ وسلم در آن روز بیانش را امر نمود تا قربانی ہائی خود را ذبح و سرہائی خود را تراش نموده بے مدینہ برگردند۔ ولی یاران حضرت پیغمبر صلی اللہ علیہ وسلم شوک زیارت کعبہ را داشتند۔ آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم بے خیمه حضرت ام سلمہ رضی اللہ عنہا داخل شد۔ حضرت ام سلمہ بے حضرت پیغمبر صلی اللہ علیہ وسلم مشورہ داده گفت: ”ای پیغمبر صلی اللہ علیہ وسلم! شما اول خود تان آغاز کنید، مسأله حل خواہد شد۔“ حضرت پیغمبر با مشورہ ام سلمہ رضی اللہ عنہا قربانی خود را ذبح و موی سر خود را می تراشد۔ اصحاب وی ہم فوراً بے ذبح قربانی ہا و تراش موی شان پرداخته و بحران حل می گردد۔ و این خود بر مشارکت زنان و مردان در اتخاذ تصامیم و انجام مسؤولیت‌های اجتماعی اشاره دارد۔

_____ (Glossary) _____

Equality	برابری، برابر ہونا	تساوی
Conversation, discussion	آپس میں بات چیت	مذاکره
Partnership, participation	شرکت، ساچھیداری	مشارکت
Selection, choosing	انتخاب	اتخاذ
Determination, decision	عزائم	تصامیم

Exercise / پرسش

۱۔ ام سلمہ بے حضرت پیغمبر صلی اللہ علیہ وسلم چہ مشورہ داد؟

۲۔ در صلح حدیبیه بحران چسان حل می گردد؟

۳۔ حل بحران صلح حدیبیه بچہ امر اشاره می دهد؟

انترنت

انترنت دنیای بیکران معلومات هاست که برای هر کس، هر چیز دارد. انترنت در سال ۱۹۶۹ م در نتیجه اتصال کامپیوترهای بخش دفاع و بعد از آن در نتیجه اتصال با سایر اداره‌های مربوطه به وجود آمد.

برای انترنت تا حال پروگرامهای زیادی تهیه شده و می‌شود و (ایمیل) منبع بزرگ انترنت به شمار می‌آید. وقتاً فوقتاً سهولتهای جدیدی در انترنت رونما می‌شود. تا چند سال قبل انترنت تنها وسیله انتقال پیامها بود و اکنون تیلفون، تلویزیون، رادیو و بالاخره هر چه روی آن می‌آید.

انترنت در وقت بسیار کم، از یک جای به جای دیگر، خبرها، تصویرها، معلومات تحریری و دیگر پروگرامها را با مصارف بسیار کم انتقال میدهد. آشنایی با انترنت ما را در امور مسلکی، اداری، تجاری وغیره مساعدت می‌کند.

فرهنگ (Glossary)

Internet	انٹرنیٹ	انترنت
Connection	پیوچی	اتصال
Connected	بندھا ہوا، ربط کیا ہوا	مربوط
Transition, Transfer	منتقل کرنا	انتقال
Aid, help	مدد	مساعدت
Television	ٹیلی ویژن	تلوزیون
Radio	ریڈیو	رادیو
Expenses	مصرف کی جمع، استعمال، اخراجات	مصارف
Policy, ideology	نظریاتی	مسلسلکی

Exercise / پرسش

- ۱- انترنت چه چیز است؟
- ۲- بچه سال انترنت بوجود آمد؟
- ۳- آشنایی انترنت ما را بچه امور مساعدت می‌کند؟

ضرب المثلها

- (۱) انسان از گل ناز کترست و از سنگ سخت تر-
- (۲) چیزی که میکاری همان را میدروی-
- (۳) آب که از سر پرید، چه یک نیزه چه صد نیزه-
- (۴) امانت را خاک خیانت نمی کند-
- (۵) برادر با برادر، حسابش برابر-
- (۶) با ماه نشینی ماه شوی با دیگ نشینی سیاه شوی-
- (۷) بزر غم جان کنند، قصاب در غم چربو-
- (۸) آلوچه از آلوچه رنگ میگیرد، انسان از انسان پند-
- (۹) مزن به دروازه کسی به انگشت که نزند دروازه تورا به مشت-
- (۱۰) توبه مه، مه به تو-
- (۱۱) منزل دروغ گویی کوتاه است-
- (۱۲) شنیدن کی بود مانند دیدن-
- (۱۳) کار را مصالح میکند، لاف را بی میزند-
- (۱۴) زخم شمشیر علاج می شود، زخم زبان نی-
- (۱۵) بزرگی به عقل است، نه به سال و نه به مال-
- (۱۶) جوینده یا پنده است-
- (۱۷) هر سخن جای و هر نکته مکانی دارد-
- (۱۸) بی زحمت راحت نیست-

فرهنگ (Glossary)

Stone	پُھر	سنگ
As you sow, so shall you reap	جو بولے گا، ہی کاٹے گا	میکاری میدروی
Flowed	مراد گذرا	پرید
Moon	چاند	ماه
Advice	نصیحت	پند

Fist		مشت
Liar	جھوٹا، یہاں مطلب ہے جھوٹ کے پاؤں نہیں، وہ زیادہ دیر نہیں چلتا۔ سنا ہوا دیکھے کے باہر نہیں ہوتا۔	دروغ گو
What you hear is not equal to what you see.		شنیدہ کی

جاہای خالی را پر بکنید :

- ۱- براذر براذر
- ۲- شنیدن کی بود
- ۳- بی زحمت
- ۴- بزرگی به عقل است
- ۵- یابنده است
- ۶- علاج می شود

بِخُشْبُوشِ نَظَمٍ

POETRY SECTION

که بجان و دلش ، همی خوانیم
خالق و رازق و رؤف و رحیم
همه زو یافت صورت ہستی
کرد ما را خطاب تا دانیم
طاعت او بجان کنیم همه
نیست سودی بجز زیان کردن
پیرو امت رسول وی ایم

نامِ حق بر زبان همی رانیم
ملک و صانع و قدیم و حکیم
ہرچہ ہست از بلندی و پستی
داد ما را کتاب تا خوانیم
ہر چه او گفت آن کنیم همه
آنچہ او گفت غیر از آن کردن
روز و شب طالب قبول وی ایم

فرہنگ (Glossary)

Praise to Almighty Allah, hymn	خدا کی تعریف بیان کرنا	حمد
To repeat	دھرانا	راندن
To read, to call	بلانا، پڑھنا	خواندن
Maker, Creator	خالق	صانع
To give	دینا	دادن
To know	جاننا	دانستن
To do	کرنا	کردن

پرسش / Exercise

- ۱- ما بر زبان چه رانیم؟
- ۲- بجان و دلش کی را خوانیم؟
- ۳- از بلندی و پستی ہرچہ کہ ہست از کی صورت یافت؟
- ۴- ما را کتاب کی داد؟
- ۵- ما پیرو و امت کدام ہستیم؟

نوع انسان

بر ہمہ ذی حیات افسر شد
مالک تیغ و تیر و خنجر شد
جملہ او را مطیع و چاکر شد
زیر فرمان او مسخر شد
دائیہ گشت او چو محور شد
رفتہ رفتہ چنان توانگر شد
ساخت پوشак و زیب آور شد
کہ دیگر نوع را میسر شد
قوه عقل یار و رہبر شد
عقل او را برای جمعیت کرد ارشاد و حکم گسترن شد

ہیئت اجتماعی ملت
نام او سلطنت شد و دولت

(طرزی)

نوع انسان شریف و برتر شد
عوض چنگ تیز شیر و پلنگ
فیل و اشتر، خرس، وحوش و طیور
کرۂ ارض با ہمہ مخلوق
ذی حیات و جماد و نوع نبات
در اوائل چو پوست می پوشید
کہ ز دیبا و اطلس و محمل
عوض جملہ قوت و قدرت
بهر انسان کہ بود نوع ضعیف
عقل او را برای جمعیت

ہیئت اجتماعی ملت

نام او سلطنت شد و دولت

فرہنگ (Glossary)

Living being	جاندار	ذی حیات
Leopard	چیتا	پلنگ
Elephant	ہاتھی	فیل
Camel	اوٹ	شتر
Bear	بھالو	خرس
Birds	پرندے	طیور
Obedient	اطاعت کرنے والا	مطیع
To be under control	تابع ہونا، ماتحت ہونا	مسخر شدن
Silk	ریشم	دیبا
Power	طااقت، قوت	قوہ

پرسش / Exercise

۲ - پوشак را کی ساخت؟

۱ - نوع انسان چطور شریف و برتر شد؟

۳ - انسان را کی رہبری کرد؟

مکتب

چه گلها دمد از گلستان مکتب
که محکم بود دین و ایمان مکتب
مشو منکر کیمیادان مکتب
ارسطو شود طفل نادان مکتب
مر اطفال را اوستادان مکتب
سزاوار تعلیم و شایان مکتب
سزد این که مستغنی زار باشد
بجان و دل از دوست داران مکتب

(عبد الغنی مستغنی)

فرہنگ (Glossary)

Name of scholars, philosophers	مفکروں کے نام	فلاطون، سینا
Strong	مضبوط	محکم
Madrasa, school	مدرسه، اسکول	مکتب
Alchemist	کیمیابنے والا	کیمیاگر
To glow, to grow	چمکنا، اگنا	دمیدن
Plato	افلاطون	فلاطون
Son	بیٹا	پور
Ibn Sina (name)	ابن سینا	سینا
Aristotle (name)	ارسطاطالیس	ارسطو

پرسش / Exercise

- در دامان مکتب کی می باشد؟
- در مکتب کودک بی خرد چه می شود؟
- استادان مکتب اطفال را چه می شناسند؟
- در مکتب طفل چه طور می شود؟

در بیان تعظیمِ مهمان

هست مهمان از عطائی کردگار
پس گناه میزبان را می برد
تا ببابی عزت از رحمان تو نیز
حق کشاید باب جنت را برو
ازوی آزرده خدا و هم رسول
خویش را شائسته رحمان کند
از خدا الطاف بی اندازه دید
تا گرانی نبودت از مهمان
هست مهمان از عطایای کریم
هر که مهمانت شود از خاص و عام
پیش او میباید آوردن طعام

(فرید الدین عطار)

ای برادر مهمان را نیک دار
میمان روزی بخود می آورد
ای برادر دار مهمان را عزیز
مومنی کو داشت مهمان را نکو
هر کرا شد طبع از مهمان ملول
بنده کو خدمت مهمان کند
هر که مهمان را به روی تازه دید
از تکلف دور باش ای میزبان
هست مهمان از عطایای کریم
هر که زو پنهان شود باشد لئیم

فرهنگ (Glossary)

You get	تو پالے، تو حاصل کر لے	بیانی
Opens	کھولتا ہے	کشاید
Unhappy	ناراض	آزرده
Kindness	مہربانی	الطف
Heavy	بھاری	گران
Mean	کمین	لئیم

پرسش / Exercise

- ۱- مهمان از عطای کیست؟
- ۲- مهمان را چه طور باید داشتن؟
- ۳- حق باب جنت بر کی می کشاید؟
- ۴- از خاص و عام ہر که مهمان شود با انها چه باید کرد؟

کودکی‌هایم اتفاقی ساده بود

قصه ای دورِ اجاقی ساده بود
شب که می‌شد نقشها جان می‌گرفت
روی سقف ما که طاقی ساده بود
می‌شدم پروانه خوابم می‌پرید
خوابهایم اتفاقی ساده بود
زندگی دستی پر از پوچی نبود
بازی ما جفت و طاقی ساده بود
قهر می‌کردم به شوق آشتی
عشقهایم اشتیاقی ساده بود
ساده بودن عادتی مشکل نبود
سختی نان بود و باقی ساده بود

(قیصر امین پور)

فرہنگ (Glossary)

Childhood	مرا بچپن	اجاقی
Room	کره	اتفاق
Ceiling, roof	چھت، بام	سقف
Futile	فضول، بے حاصل	پوچی
Pair	جوڑا	جفت

بررسی / Exercise

- ۱- قصه دور اجاقی چه بود؟
- ۲- آیا زندگی دستی پر از پوچی بود؟
- ۳- آیا ساده بودن عادتی مشکل بود یا نه؟

مرغ گرفتار

قفسم برده به باغی و دلم شاد کنید
بنشینید به باغی و مرا یاد کنید
چون تماشای گل و لاله و شمشاد کنید
فکر ویران شدن خانه ای صیاد کنید
خبری گفته و غمگین دل فریاد کنید
ای بزرگان وطن بهر خدا داد کنید
خانه‌ی خویش محل است که آباد کنید

کنج ویرانه‌ی زندان شد اگر سهم ”بهار“
شکر آزادی و آن گنج خداداد کنید (ملک الشعراه بهار)

من نگویم که مرا از قفس آزاد کنید
فصل گل می گزرد، هم نفسان بهر خدا
یاد از این مرغ گرفتار کنید ای مرغان
آشیان من بسی چاره اگر سوخت چه باک
بیستون برسراه است مباد از شیرین!
جور و بیداد کند عمر جوانان کوتاه
گر شد از جور شما خانه‌ی موری ویران

فرهنگ (Glossary)

Bird	پرنده، چڑیا	مرغ
Cage	پنجه	قفس
Box tree	سرمه کی قسم کا ایک درخت	شمشداد
Fear	ڈر	باک
Injustice, cruelty	ظلم، نا انصافی	بیداد
Justice	النصاف	داد
An ant	چیونٹی	مور
Name of a mountain	ایک پہاڑ کا نام	کوه بی ستون
Share	حصہ	سهم

پرسش / Exercise

- ۱- مرغ گرفتار چه می گوید؟
- ۲- مرغ درباره قفس چه می خواهد؟
- ۳- خبری از شیرین دل فرهاد را چه خواهد کرد؟

چشم به راه

(سروده های کوتاه و عمیق رابیندر نات تاگور (۱۸۶۱-۱۹۴۱) از مجموعه‌ی 'ماه نو و مرغان آواره' انتخاب و ترجمه شده است)

خدایا،

آنان که همه چیز دارند

مگر تورا

به سخره می گیرند

آنان را

که هیچ ندارند

مگر تورا!

هر کودکی

با این پیام

به دنیا می آید

که خدا

هنوز

از انسان نومید نیست

خدا به انسان می گوید:

"شفایت می دهم"

از این رو که آسیب می رسانم

دوست دارم

از این رو که مكافات می کنم-

آنان که فانوسشان را

بر پشت می بردند،

سایه های شان پیش باشان می افتد!

ماه

روشنی اش را

در سراسر آسمان
می پراگند
و مگه های سیاپش را برای خود نگه می دارد!

کاریز خوش دارد خیال کند
که رودها
تنها برای این هستند
که به او آب برسانند!

خدا
نه برای خورشید
ونه برای زمین
بلکه برای گل هایی که بر ایمان می فرستد،
چشم به راه پاسخ است

فرهنگ (Glossary)

Derision, forced labour	ذاق، بے گاری	سخره
Retribution	بدلہ	مکافات
Harm, injury, loss	خطرہ، تکلیف	آسیب
Spot, blotch	داغ، دھبہ	مکہ
Sends	بھیجا ہے	فرستد
To take for fatigue work	ذاق اڑانا	سخرہ گرفتن

پرسش / Exercise

- ۱- آنان که ہمہ چیز دارند اصلاً چه دارند؟
- ۲- ہر کوڈ کی با چہ پیام در دنیا می آید؟
- ۳- خدا بہ انسان چہ می گوید؟
- ۴- آنان کہ فانوس شان بر پشت می برند سایہ های شان کجا می افتاد؟
- ۵- ماہ روشنی خود را کجا می پراگند؟
- ۶- کاریز چہ خیال می کند؟
- ۷- خدا برای چہ چشم به راه پاسخ است؟

قدرتِ حق

از شبستان آی بیرون بین رخ رخشان صبح
در گلستان گل بریزند از لب خندان صبح
عندهلیبان نغمه سنجی می کنند از شاخصار
نور باران می شود از بام گردون برزمین
بامن آدریاغ واعجاذ بهاران را بین
گوهر افشدند فلك از ابر بر دامان صبح
گریه وقت سحر از دل زد اید التهاب
روز را تا شب فلك دارد نم از باران صبح

فرهنگ (Glossary)

Place for sleeping	خوابگاه	شبستان
Laughing, smiling	هنستا هوا	خندان
Branch	ڈالی	شاخصار
East, orient	شرق	خارو
Jewel, pearl	موتی، جوهر	گوهر
Spreading jewel	موتی بکھیرتا ہے	گوهر افشدند
Inflammation	ورم، سوزش، درد	التهاب
Sun	مراد سورج	شاه خاور

پرسش / Exercise

- ۱- عندهلیبان از کجا نغمه سنجی می کنند؟
- ۲- به نظر شاعر شاه خاور کی است؟
- ۳- فلك از ابر چه می کند؟
- ۴- خلاصہ این نظم را در زبان خودتان بنویسید؟

گفتہم غمِ تو دارم

گفتہم کہ ماں من شو گفتا اگر برآید
 گفتا ز خوب رویان این کار کمتر آید
 گفتا اگر بدانی ہم اوت رہبیر آید
 گفتا خنک نسیمی کزکوی دلبرآید
 گفتا مگوی با کس تا وقت آن در آید
 گفتہم زمان عشرت دیدی کہ چون سرآمد
 گفتا خموش 'حافظ' کایں غصہ ہم سرآید

گفتہم غمِ تو دارم گفتا غمت سرآید
 گفتہم ز مهرورزان رسمِ وفا بیاموز
 گفتہم کہ بوی زلفت گمراہ عالمم کرد
 گفتہم خوشنا ہوایی کزباد صبح خیزد
 گفتہم دل رحیمت کی عزم صلح دارد

فرہنگ (Glossary)

It will become superior, outstanding	برتر ہوگا، بہتر ہوگا، ممتاز ہوگا	سرآید
Arises, comes out	طلوع ہوتا ہے، باہر نکلتا ہے	برآید
Lover, exercising	عشق کرنے والا، محبت کرنے والا	مهرورزان
Eminent	سردار، بہتر، ممتاز	سرآمد
Pleasure, delight	عیش، نشاط، خوشدنی	عشرت
Time	وقت	زمان
That for you	تمہارے لیے	اوٹ

غزل

بغیر عشق نشان از جهان نخواهد ماند
بماند عشق و لیکن جهان نخواهد ماند

خزانِ عمر من آمد بهار عمر تو شد
بهارِ عمر تو هم ای جوان نخواهد ماند

بزیر سایه دیوار نیستی است سرم
رہین منت هفت آسمان نخواهد ماند

گدای کوی خرابات را بشارت ده
هم عنقریب شه کامران نخواهد ماند

بگو به عارف بی خانمان خانه بدوش
که جز خدا و تو کس لا مکان نخواهد ماند

(عارف قزوینی)

فرہنگ (Glossary)

Shall not exist	باتی نہ رہے گا	نخواهد ماند
Street	گلی، کوچہ	کوی
World	مراد دنیا	خرابات
Good news	خوشخبری	بشارت
Successful	کامیاب	کامران

غزل

نى گل شناسيم ونى سرو بوستان بى تو
كە دидеه در نگشайд بە اين و آن بى تو

ز خضر گيرم و بر خاك ريزم آب حيات
ز زندگى شده ام بسکه سرگران بى تو

گمان برنده كە من نيز با تو ھەم سفرم
چنين كە مى روم از خويش ھەر زمان بى تو

كجاست فرصت آن كز فراق شکوه كنم
بغير نام تو نگذسته بر زبان بى تو

ھەمه ذخیره شبھاي تيره روزى رفت
چو شمع سوخته شد مغز استخوان بى تو

تو ھەمچون تير زکف جسته، رفته اي و "كلييم"
به خود فرو شده چون حلقة گمان بى تو
(كلييم)

فرہنگ (Glossary)

Garden	باڭ	بوستان
To open eye	آنکەھولنا	ديده گشاندن
To spread	بکھيرنا	ريختن
Sad	پيزار	سرگران
Assume	خيال کرنا، سمجھنا	گمان بردن
Bad days, dark days	برے دن	تيره روزى
Slipped from hand	ھاتھ سے چھوٹا ھوا	زکف جسته
also	بھي	نيز
to be humble	جھك جانا	فرو شدن

قطعاتِ اقبال

مسافر

چو رخت خویش بر بستم از این خاک
همه گفتند با ما آشنا بود
ولیکن کس ندانست این مسافر
چه گفت و با که گفت و از کجا بود

دیده ور

دو صد دانا در این محفل سخن گفت
سخن نازک تر از برگ سمن گفت
ولی با من بگو آن دیده ورکیست
که خاری دید و احوال چمن گفت

سروری

خدا آن ملتی را سروری داد
که تقدیرش به دست خویش بنوشت
به آن ملت سروکاری ندارد
که دهقانش برای دیگران کشت

دریا

نهنگی بچه ای خود را چه خوش گفت
به دین ما حرام آمد کرانه
به موج آویز و از ساحل بپرهیز
همه دریا سنت ما را آشیانه

فرهنج (Glossary)

Belongings	اسباب، سامان	رخت
One who has insight	بصارات رکھنے والا	دیدہ ور
Nation	قوم	ملت
Villager, farmer	دیہاتی، کسان	دہقان
Sowed	بویا	کشت
Crocodile	مگر مچھ	نهنگ
Shore	کنارہ	کرانه

پرسش / Exercise

- ۱- مسافر چون رخت خویش ازین خالک بربست ہمہ چہ گفتند؟
- ۲- ولی دربارہ مسافر چہ نہ دانستند؟
- ۳- در این محفل چندتا دانا سخن گفت؟
- ۴- خدا کدام ملتی را سروری داد؟
- ۵- نهنگی بچہ ای خود را چہ گفت؟

رباعیاتِ عمر خیام

هنجام سفیده دم خروس سحری
دانی که چرا همی کند نوhe گری
یعنی که نمودند در آئینه صبح
کز عمر شبی گذشت و تو بی خبری

کس را پس پرده قضا راه نه شد
وز سر خدا همیچ کس آگاه نه شد
هر کس ز سر قیاس چیزی گفتند
معلوم نه گشت و قصه کوتاه نه شد

ای دل چو زمانه می کند غمناکت
ناگه برود ز تن روان پاکت
بر سبزه نشین و خوش بزی روزی چند
زان پیش که سبزه بر دمد از خاکت

عمرت چه دو صد بود چه سه صد چه هزار
زین کهنه سرا برون برندت ناچار
گر بادشهی و گر گدایی بازار
این هر دو بیک نرخ بود آخرکار

فرہنگ (Glossary)

Cock	مرغا	خروس
Mourning	آه و فریاد	نوحه گری
Estimation	اندازه	قیاس
Soul	جان، روح	روان
Be alive	جی لے	بزی
Grows	اُگتا ہے	بردمد
Old palace (world)	پرانا محل، مراد دنیا	کہنہ سرا
Rate	قیمت	نرخ

بررسی / Exercise

- ۱- ہنگام سفیدہ دم خروس سحری چرا نوحه گری میکند؟
- ۲- آیا کس پر پردہ قضا را شد؟
- ۳- آیا ہیچ کس از سر خدا آگاہ شد؟
- ۴- زان پیش که از خاکت سبزہ بردمد چہ باید کرد؟
- ۵- آخر کار نرخ پادشاه و گدا چہ می شود؟

رباعیاتِ غنی کاشمیری

بر غم زدگان اهل جهان می خندند
از جوش فرح بصد دهان می خندند
در بزم طرب بسان سینای شراب
ما می گرییم و دیگران می خندند

هر کس که به خویشتن گمانی دارد
چون در نگری عیب نهانی دارد
عمریست که در باغ جهان گردیدم
هر میوه که دیدم استخوانی دارد

هر چند شود دلت ز خاموشی خون
زنہار مگو به بیچ کس راز درون
آن را که بود مغز و خرد خاموش است
از کاسه پُر صدا نیاید بیرون

ای کرده زر و سیم ترا دشمن دین
نقش گنه از لوح جبین تو مبین
از رو سیهی پاک نه گردی هرگز
تا سر نهی به سجده مانند نگین

فرہنگ (Glossary)

Cheerfulness	خوشی	فرح
Gathering of joy	خوشی کی محفل	بزم طرب
Like	طرح	بسان
We weep	ہم روتے ہیں	گرییم
Supposition	مرا دخوش فہمی	گمان
Hidden fault	چھپا ہوا عیب	عیب نہانی
Bone	ہڈی	استخوان
Never	ہرگز	زنہار
Inner secret	اندر کاراز	راز درون
Filled utensil	بھرا برتن	کاسہ پُر
Gold	سونا	زر
Silver	چاندی	سیم
Forehead	پیشانی	جبین
Don't see	مت دیکھے	مبین

پرسش / Exercise

- ۱۔ اہل جہان بر کی می خندند؟
- ۲۔ ہر میوہ چہ دارد؟
- ۳۔ آیا راز درون بہ ہیچ کس باید گفت؟
- ۴۔ انسان از رو سی یہی چطور پاک خواہد گرد؟

سرسری مطالعه

RAPID READING

اورنگ آباد

اورنگ آباد شهری تاریخی است. این شهر در سال ۱۶۱۰ میلادی توسط ملک عنبر، وزیر اعظم مرتضی نظام شاه در احمدنگر در محلی که روستای "کهرکی" بود ساخته شد. او این مکان را پایه تخت خود ساخت و ارتش خود را از در اطراف آن مستقر ساخت و در آبادانی آنجا کوشید. در سال ۱۶۲۱ سپاهیان جهانگیر به این شهر حمله کرد و آن را غارت کردند و به آتش کشیدند. پس از درگذشت ملک عنبر در ۱۶۲۶م پیش فاتح خان نام شهر را به "فاتح آباد" تغییر داد.

در همان سال، خان لودی، نایب السلطنه گورکانی، به سوی این شهر پیشروی کرد. اما در برہانپور توسط حمید خان فرمانده نظام شاهی، تطمیع و متوقف شد. با این وجود در ۱۶۳۳ فاتح آباد به قلمرو پادشاه گورکانی ضمیمه شد.

در سال ۱۶۵۳ ہنگامی که شاپزاده اورنگ زیب برای بار دوم نایب السلطنه منطقه دکن انتخاب شد، او پایه تخت خود را فاتح آباد انتخاب کرد آن را دوباره از نو ساخت و اسم آن را "اورنگ آباد" گذاشت. این شهر در دوران حکومت وی رونق بسیار یافت.

به دستور اورنگ زیب، دیوارهای بلند و مستحکم دور شهر بنا گردید و شبکه منزلگاه‌های کنار جاده‌ها، به ویژه جاده اورنگ آباد به آگرا، با ساختن سراهایی که کنار آنها بازار، مسجد، حمام و چاه آب وجود داشت، توسعه یافت. در همین دوران، اورنگ آباد از نظر معارف و پژوهش‌های اسلامی مقامی برجسته احراز کرد. پیش رفت اورنگ آباد به اندازه‌ای بود که آنجا را دهلي جنوب نامیدند.

پس از سقوط امپراتوری گورکانیان ہند در نیمه اول سده ۱۸م توسط بریتانیا، اورنگ آباد جزو نظامهای مستقل، و برای مدتی پایه تخت آنجا شد، پس از مدتی حیدرآباد این مقام را گرفت و اورنگ آباد اهمیت خود را از دست داد. خاندان نظام آصف جاه که در ۱۱۳۶ق/۱۷۲۳م بر دکن مسلط شده بود، تا ۱۹۳۸م بر این منطقه حکومت کرد. در این سال، ایالت

حیدرآباد که اورنگ آباد جزو آن بود، به "اتحادیه ہند" ملحق گردید، تا آنکہ در ۱۹۵۶ء این ایالت بر حسب وابستگی های زبانی میان ایالتوهای مختلف تقسیم شد و بخشی از آن، از جمله اورنگ آباد، جزو ایالت مهاراشترا قرار گرفت۔

این شهر یک مرکز جهان گردی جذاب ہند با بسیاری از بناهای تاریخی است۔ وجود معابد و آثار باستانی، ہر سالہ جمعیت زیادی را برای دیدن و اجرای مراسم مذهبی، به این شهر جذب می کند۔ از جمله غارهای آجنتا و آلورا که در میراث جهانی یونسکو ثبت شده اند و از تقاط دیدنی باستانی و پیش از اسلام ہند به شمار می روند۔

ہمچنین 'مقبرہ بی بی کا' که آرامگاه دلس بانو بیگم ہمسر اورنگ زیب است و در اوخر سده ۱۷ام شبیه به تاج محل در آگرا و به تقلید از آن با مرمر سفید در ابعادی کوچکتر ساخته شده در این شهر واقع شده است و از بہترین آثار ہندی دوره گورکانی در این شهر به شمار می رود۔ آرامگاه خرابه قصر اورنگ زیب و آرامگاه او در مقبره شیخ بربان الدین، و آرامگاه ملک عنبر و آصف جاه، مؤسس دولت حیدرآباد، و مسجد بنا شده توسط ملک عنبر، از دیگر آثار باقی مانده در اورنگ آباد است۔

فرہنگ (Glossary)

State	صوبہ	ایالت
Plateau	سطح مرتفع	فلات
Established	قرار پایا	قرار گرفته
Sixth	چھٹا	ششمین
Emperor	باشدہ	امپراتور
Army	فوج، لشکر	ارتش
Populated	بسا ہوا	آبادانی
Ancient	متعلق قدیم	باسستانی

Exercise / پرسش

- ۱۔ بنیان گذار اورنگ آباد کی است؟
- ۲۔ آجنتا و آلورا کجا واقع اند؟
- ۳۔ آرامگاه دلس بانو کجا واقع است؟
- ۴۔ شما دربارہ مقبرہ بی بی کا چہ می دانید؟
- ۵۔ آرام گاه اورنگ زیب در کدام مقبرہ واقع است؟

شیر و گرگ و رو باه

یک روز یک شیر و یک گرگ و یک رو باه در صحراء بهم رسیدند و معلوم شد همه گرسنه اند و به شکار می روند.

شیر گفت: "به عقیده من این کار خوبی نیست که ما هریکی تنها تنها کار می کنیم و تنها تنها می خوریم، بہتر این است که با هم رفیق باشیم و شریک باشیم و با هم شکار کنیم و با هم بخوریم، ما که نظری و غرضی نداریم چرا با هم نباشیم."

گرگ حرفی زد. رو باه که ضعیف تر بود فکر کرد به هر حال شیر و گرگ بہتر شکار می کنند و صرفه با اوست. گفت: "صحیح است. احسنت، بہترین کارها همین است. همکاری باشیر مایه افتخار ماست."

و یک جای و عده گذاشتند و قرار شد بروند و هر کس هر چه گیرش آمد بیاورد آنجا و با هم شریک باشند.

رفتند و شیر یک گورخر شکار کرد، گرگ یک آهو گرفت و رو باه یک خرگوش گرفت و آمدند.

شیر گفت: "بسیار خوب، حالا بیائید یک جوری تقسیم کنیم که عاقلانه باشد، در دنیا هیچ چیز بہتر از انصاف نیست."

رو باه گفت: "ای شیر، شما از همه بزرگتر پیشی دارید و اختیار با شماست هر طوری که صلاح می دانید رفتار کنید."

شیر گفت: "تخیر، نخیر، این حرف را نزن، من از شما قوی ترم و نمی خواهم مردم بگویند در تقسیم خوراک نظری و غرضی دارم. شما خودتان تصمیم بگیرید، پیش نهاد کنید، وقتی انصاف در کار باشد من هم قبول دارم. خوب است این کار را به گرگ و گذار کنیم که کمتر حرف می زند و معلوم است فکرش بیشتر است. ای گرگ تو اینها را تقسیم کن."

گرگ گفت: "چه عرض کنم، حالا که می فرمایید، به عقیده من اوضاع خودش رو به راه است، تو از همه بزرگتری گورخر را هم خودت شکار کرده ای مال تو، من میانه حالم آهورا هم خودم گرفته ام مال من، رو باه کوچکتر است خرگوش را هم خودش گرفته مال خودش."

شیر خشمگین شد و گفت: "خالک بر سرت کنند، با این تقسیم کردند. معلوم می شود تو هیچ چیز نمی فهمی و بی خود در حضور بزرگان حرف می زنی"

شیر پنجه محکمی بر سر گرگ زد، کله اش را از تنش جدا کرد و کله گرگ را جلو روی خودش گذاشت و بعد به روباء گفت: ”گرگ بی تربیت، انصاف و ادب نداشت و به سزای خودش رسید. حالاتو بیا و خودت که از همه حیوانات باهوش تری این گوشت ها را تقسیم کن.“ روباء فکر کرد باید از خیریک خوراک بگذرد و جان خود را نجات بدهد و گفت: ”آمیدوارم ناراحت نشده باشید اما در تقسیم، موضوع خیلی روشن است: گورخر ناہار شماست، آهو غذای شام شما است، خرگوش ہم برای صحابه شما خوب است.“

شیر لب خندی زد و گفت: آفرین، بارک الله به تو که چه خوب بلدی تقسیم کنی - این انصاف و ادب را از کی یاد گرفته ای؟“ روباء گفت: ”بنده که قابل نیستم، خوبی از خودتان است ولی این انصاف و ادب را از کله گرگ که جلو روی شما است یاد گرفتم!“

فرہنگ (Glossary)

Wolf	بھیریا	گرگ
Fox	لومڑی	روباء
Desert, forest	ریگستان، جنگل	صحراء
Hungry	بھوکا	گرسنه
Friend	دوست، ساٹھی	رفیق
To be together, to be in union	ایک ساتھ ہونا	باہم شدن
To talk	بات چیت کرنا	حرف زدن
Profit, advantage	نفع، فائدہ	صرفہ
Co-working	ایک ساتھ کام کرنا	ہمکاری
Matter of pride	باعث خر	مایہ افتخار
In agreement	ٹے پانا، فیصلہ ہونا	قرار شدن
Zebra	جنگلی جانور جس کا رنگ زرد اور جس کے اوپر دھاریاں ہوتی ہیں۔	گورخر
Deer	ہرن	آهو
Small	چھوٹا	کوچک
To be angry	غصہ ہونا	خشتمگین شدن
To watch	دیکھنا، نظر کرنا	نگاه کردن
Head	سر	کلہ

Ahead	سامنے	جلو
Not arranged, uncivilised	بدتیز	بی تربیت
To be uneasy	بے چین ہونا	ناراحت شدن
Ethics of friendship	دوستی کے آداب	راہ و رسم دوستی
To be aware	آشنا ہونا	بلد شدن
Plenty	بکثرت، بہت زیادہ، بسیار	خیلی
Revealed	ظاہر، عیاں	روشن
Lunch	دوپھر کا کھانا	نامہار
Breakfast	ناشٹہ	صبحانہ
To smile	مسکرنا	لب خندی زدن
May God bless you	اللہ برکت دے (دعائیے الفاظ)	بارک اللہ
To learn	سیکھنا	یاد گرفتن

Exercise / پرسش

- ۱۔ شیر به گرگ و رو باہ در بارہ با ہمکاری چہ رای داد؟
- ۲۔ در بارہ ہمکاری گرگ چہ کفت؟
- ۳۔ شیر و گرگ و رو باہ چہ چیز ہارا شکار کر دند؟
- ۴۔ شیر چرا خشمگین شد؟
- ۵۔ شیر چرا کلہ گرگ را از تن ش جدا کرد؟

قطرہ باران

گشته سر هر برگ از آن قطره گهربار
سیمین گرهی بر سر هر ریشه دستار
اندر سر هر سوزن یک لؤلؤی شهوار
چون اشک عروسی است بر افتاده به رخسار
چون قطره سیماست افتاده به زنگار
گویی که چکیده است می زرد به دینار
گویی که ثریاست بین گند دوار
چون قطره خون بر زنخ لعبت فرخار
ہرگه که درآن آب چکد قطره امطار
شد آن قطره باران

(منوجہ مری)

وان دایره آب به سان خط پرکار

آن قطره باران بیین از ابر چکیده
آویخته چون ریشه دستار چه سبز
یا همچون زبرجد گون یک رشته سوزن
وان قطره باران که بر افتاد به گل سرخ
وان قطره باران که بر افتاد به سر خوید
وان قطره باران که بر افتاد به گل زرد
وان قطره باران زبر سوسن کوهی
بر برگ گل نسرین آن قطره دیگر
آن دایره ها بنگر اندر شمر آب
چون مرکز پر ک

فرینگ (Glossary)

Rain	بارش	باران
Cloud	بادل	ابر
Thread	دھاگہ	ریشه
Needle	سونی	سوزن
Bridegroom	دہن	عروس
Unripe wheat and barley	گیہوں اور جو، جواب کی تیار نہ ہوا ہو	خوید
Mountain	پہاڑ	کوه
Revolving	گھومتا ہوا، گردش میں رہنے والا	دووار
Chin	ٹھڈی	زنخ
Doll	گڑیا	لعت
Temple, church	گرجا گھر	فرخار
Pond	حوض	شمر

 پرسش / Exercise

۱- قطره باران که از آب چکیده چطور گشته است؟

۲- قطره باران که بر گل سرخ برآفتد چطور دیده می شود؟

۳- قطره باران که بر سر خوید برآفتد چه طور است؟

۴- قطره باران بر گل زرد چه طور دیده می شود؟

بشر

که کائنات ندارد نظیر او اصلا
که داده‌اند باو قابلیتی بسزا
که تا ازو شنود سر علم الاسماء
بذره بین نتوانی نظیر او پیدا
فرشته را نرسد هم برتبه اش دعوا
چو جسم او نتوان دید لوحه اعلا
همیشه رابطه دارد به عالم بالا
بشر بود که برانگیخت خواجه دو سرا
بکام خویش به بیند چواند کی دنیا
هللاک خویش چو بیند بورطه گاه بالا
اگر شود نفس چون مسیح جان بخشا
بشر بود که شناسد حقایق اشیاء
چو رہنمائی شود خلق را برآه خدا
اگر نهد سر فرمان بحضرت مولی
چو منحرف شود از جاده رضائی خدا
چو ماند تنبیل و بیحس ز جهل جان فرسا

بشر بود که نماید جهان گلستانش
اگر دهند باو چشم و دیده بینا

بشر بدیعه بی مثل عالم صنع است
کلید راز دو عالم بدست او باشد
بدرسگاه کمالش فرشته زانو زد
زذره تا بفلک گر بغور و انگری
رئیس معتبر کارخانه صنع است
چو روح او نتوان یافت نسخه جامع
خمیر پیکر او گرچه خالی تیره بود
بشر بود که برآورد بولهب از بین
بشر بود که کند دعوی خدائی پیش
بشر بود که کشد نعره های آمنت
بشر بود که جهان زنده می شود به دمیش
بشر بود که شود کاشف رموز یقین
بشر بود که جهان را حیات می بخشد
بشر بود که بود بی گمان خلیفه حق
بشر بود که از و دیو می کند لاحول
بشر بود که حقیقت به زندگی مرده است
بشر بود که نماید جهان گلستانش

فرهنگ (Glossary)

Human being	انسان	بشر
Unique	نادر	بدیع
Make, manufacture	ساخت	صنع
Example	مثال	نظیر
Key	چاپی	کلید
Hears	سنّتا ہے	شنوّد

Little	تھوڑا	اندک
Abyss	بھنور	ورطہ
Discoverer	کھونے والا	کاشف
To deviate	راتے سے پھر جانا	منحرف شدن
Lazy person	کاہل	تنبل

 پرسش / Exercise

- ۱- در عالم صنع بشر چطور است؟
- ۲- کائنات نظیر کی ندارد؟
- ۳- در کارخانہ صنع رئیس معتبر کی است؟
- ۴- بشر دیگر چہ کارها را می تواند بکند؟

بخش نحو (انگلیسی)

GRAMMAR SECTION (ENGLISH)

FIGURES OF SPEECH

1) **تشبیه** (the simile) is a figure of speech where two objects of different kinds having at least one point in common are compared. Simile is always introduced by such words as :

مانند، چون، مثل، همچو

Examples:

-1 بهروز مثل شیر بهادر است.

-2 چه قیامت است جانان که بعاشقان نمودی

رُخ همچو ماه تابان ، دل همچو سنگ خارا

2) **استعاره** (The metaphor) is an implied simile, for it does not state that one thing resembles another in form or quality, but treats the two to be one.

Examples:

-1 پدر و مادر شجر سایه داراند.

-2 سر و سینهایما به صحرای روی

خوب بد عهدی که بی ما می روی

3) **مبالغه** (The hyperbole) is a figure of speech where in a statement is made emphatic by exaggeration and over statement. Example;

-1 شاعر در اشکش غرق شد.

-2 چون گرزش را او از نگه موم کرد

شکوه نریمان را شوم کرد

4) **تلمیح** (Allusion) is a figure of speech in which a poet or writer introduces a reference to a well-known story, historical figure or event or a myth by a word or two thus enhancing the effect of his statement. Examples:

-1 دور مجنون گذشت و نوبت ماست

هر کسی پنج روزه نوبت اوست

-2 در فراق تو چنان ای بت محبوب کنم

صبراً یوب کنم ، گریهٔ یعقوب کنم

ADVERB

An adverb is a word which modifies the meaning of a verb, adjective or another verb. Adverb may be divided into the following cases, according to their meaning

Examples:

(Adverb of time)	ماہر روز بمدرسه خواہم رفت۔	.1
(Adverb of place)	من کتاب بروی میز نہادم۔	.2
(Adverb of number)	من دو بار انعام یافتمن۔	.3
(Adverb of manner)	اتوبوس چہ تند رفت۔	.4
(Adverb of reason)	بسبب باران بہروز نتوان آمد۔	.5

ماضی استمراری (PAST CONTINUOUS)

The Past Continuous (ماضی استمراری) is a verb which denotes a continuous action going on in the past.

The Past Continuous (ماضی استمراری) is formed by adding 'می' to every person of the past Indefinite (ماضی مطلق).

First Person		Second Person		Third Person	
Plural	Singular	Plural	Singular	Plural	Singular
می رفتیم	می رفتم	می رفتید	می رفتی	می رفتند	می رفت
We were	I was	You were	You were	They were	He was
going	going	going	going	going	going

Examples:

من در باغ می رفتم۔	برادر احمد چه می کرد؟
شما سبب می خوردید۔	تو از شیر می ترسیدی؟
ما از ناگپور می آمدیم۔	ایشان چه می پرسیدند؟

Exercise / پرسش

- 1) Complete the sentences with appropriate verbs:

(آمد)1
(ترسیدن)2
(گریستن)3
(نهادن)4

2) Translate into English:

- .1 دیروز ما از مالیگاؤن آمدیم.-
- .2 من در باران به ایستگاه می رفتم.-
- .3 پدر بهروز به برادر خود نامه می نوشت.-
- .4 واشق و دانش به گردش می رفتند.-
- .5 شما گلورا کجا می بردید؟

ماضی شکی (DUBIOUS PAST TENSE)

Dubious past denotes an action the completion of which is doubtful. Example;
او رفته باشد - (He might have gone.)

To form Dubious past (ماضی شکی) following method is applied.

Omit the final letter "ن" from the Infinitive (مصدر) as from آمد = آمدن and add "ه" and باشد to it as

آمد + ه = آمده + باشد = آمده باشد (He might have come.)

It is a third person singular. Omit "د" from باشد and add personal terminations to باشد for other persons as:

First Person		Second Person		Third Person	
Plural	Singular	Plural	Singular	Plural	Singular
یم	می	ید	ی	ند	-
آمده باشیم	آمده باشم	آمده باشید	آمده باشی	آمده باشند	آمده باشد
We might	I might	You might	You might	They might	He might
have come	have come	have come	have come	have come	have come

Examples:

- .1 احمد کار کرده باشد -
- .2 ایشان از بازار آمده باشند -
- .3 شما بایت خریده باشید -
- .4 ما در عروسی رفته باشیم -
- .5 تو قلم در اتاق نهاده باشی -

Exercise / پرسش

1) Fill up the blank with appropriate Pronouns:

..... بُز را از چوب زده باشی - .1

- رُشده را به دبستان فرستاده باشند- .2
 طعام خورده باشید- .3

2) Translate:

- .1 چرا ایشان از مدرسه گریخته باشند?
 .2 شهلا در گلدان گل نهاده باشد.
 .3 شاگردان به مدرسه رفته باشند.

ماضی تمنائی (Past Optative)

Past Optative (ماضی تمنائی) is used to express some wish which has not been fulfilled; as:
 کاش او رفتی- (Alas he had gone.)

Past Optative (ماضی تمنائی) is generally used only in third person i.e. third person singular, third person plural and first person singular. These are formed by adding “ی” to the verbs of these persons in past indefinite (ماضی مطلق) as.

First Person	Third Person	Third Person
Singular	Plural	Singular
کاش من نوشتیم	کاش ایشان نوشتندی	کاش او نوشتی
Alas I had written	Alas they had written	Alas he had written
کاش من گفتیم	کاش ایشان گفتندی	کاش او گفتی
Alas I had spoken	Alas they had spoken	Alas he had spoken

Examples:

- .1 کاش او پرسیدی-
 .2 کاش ایشان خواندندی-
 .3 کاش من خنديدمی-

اسم فاعل (Present Participle)

The present participle (اسم فاعل) is an adjective but is used as a noun as well, and is formed in the following way.

- 1) By adding “ا” to the imperative:

دانستن ← دان + ا = دانا

دیدن ← بین + ا = بینا

- 2) By adding the suffix “نده” to the imperative.

نویسنده ← نویس + نده = نویسنده

زدن ← زن + نده = زننده

خواندن ← خوان + نده = خواننده

- 3) By adding “ان” to the imperative.

لرزیدن ← لرز + ان = لرزان

رفتن ← رو + ان = روان

افتادن ← افت + ان = افتاب

فروختن ← فروش + ان = فروشان

اسم مفعول (Past Participle)

The past participle is formed by adding the suffix “ه” to the past stem. Examples:

رفته ← رفت + ه = رفته

شکسته ← شکست + ه = شکسته

گذشته ← گذشت + ه = گذشته

دیده ← دید + ه = دیده

نوشته ← نوشت + ه = نوشته

شنیده ← شنید + ه = شنیده

حروفِ عطف (The Conjunction)

Conjunctions are the words which join words, phrases or sentences together, eg.:

قلم و کتاب ، آمدنِ ما و رفتِ او

Following are some conjunctions which normally are used in Persian language.

که ، یا ، نه ، تا ، اگر ، چون ، شاید ، پس ، چندانکه ، همانکه ، ہرگاه ، تا اینکه ، ولی ، برای

Examples:

- .1 پروین و سیما می خندید.
- .2 سلیم بازار می رفت ولی پول گم کرد.
- .3 این خوب است اما آن لباس خوب تراست.

Some conjunctions are also used to join two sentences in which first sentence completes the meaning by itself but depends on the second sentence to complete meaning of both the sentences together.

گر ، که ، با آنکه ، گرچه ، بہرچند ، بعد ، زیرا که ، اگرچه ، با وجود آنکه ، تا ، تا اینکه ، وقتی کد ، مگر اینکه.

Examples:

- .1 گر تو پسند کنی ، توانی رفت.
- .2 اگرچه او بیمار است ، حاضر است.
- .3 برای اینکه امروز عید است ، مردمان لباس نو پوشیده اند.

VOICES

فعلٍ معروف و مجهول (Active and Passive Voice)

Active Voice : (فعلٍ معروف) When the subject of a verb is expressed the verb is called as Active; as

احمد کتاب خواند۔

In this sentence subject of the verb (احمد، کتاب) is expressed.

Passive Voice : (فعلٍ مجهول) When the subject of a verb is not expressed the verb is called Passive; as

کتاب خوانده شد۔

In this sentence the subject of the verb is not expressed.

Past Passive Voice (فعلٍ ماضی مجهول)

The past passive voice (ماضی مجهول) is formed by adding "ه" and "شد" to the past indefinite (ماضی مطلق) of transitive verb (فعل متعدد). Example:

پروردن	پرورد + ه + شدند = پرورده شدند	پرورد + ه + شد = پرورده شد
پرورد + ه + شدید = پرورده شدید	پرورد + ه + شدی = پرورده شدی	
پرورد + ه + شدیم = پرورده شدیم		پرورد + ه + شدم = پرورده شدم

Present Passive Voice (فعلٍ حال مجهول)

The present passive voice (فعلٍ حال مجهول) is formed by adding "ه" and "شود" to the past indefinite (ماضی مطلق) of transitive verb (فعل متعدد). Eg.:

ساختن	ساخت + ه + شوند = ساخته شوند	ساخت + ه + شود = ساخته شود
ساخت + ه + شوید = ساخته شوید		ساخت + ه + شوی = ساخته شوی
ساخت + ه + شویم = ساخته شویم		ساخت + ه + شوم = ساخته شوم

Future Passive Voice (فعلٍ مستقبل مجهول)

The future passive voice (فعلٍ مستقبل مجهول) is formed by adding "ه" and "خواہد شد" to the past indefinite (ماضی مطلق) of transitive verb (فعل متعدد). Example:

طلبید + ه + خواہند شد = طلبیده خواہند شد	طلبید + ه + خواہد شد = طلبیده خواہد شد
طلبید + ه + خواہید شد = طلبیده خواہید شد	
طلبید + ه + خواہیم شد = طلبیده خواہیم شد	

بخش نحو (اردو)

GRAMMAR SECTION (URDU)

۱۔ صنائع و بدائع

- ۱۔ **تشپیہ**: اس صنعت کو کہتے ہیں جس میں دو مختلف چیزوں کا باہم مقابلہ کیا جاتا ہے اور ان میں کم از کم ایک بات مشترک ہوتی ہے۔ تشپیہ کے لیے ہمیشہ مانند، چون، مثل، ہمچو جیسے الفاظ استعمال کیے جاتے ہیں۔ مثالیں:
- ۱۔ بھروسہ مثل شیر بھادر است۔
 - ۲۔ چہ قیامت است جانان کہ بعاشقان نمودی رخ ہمچو ماہ تابان دل ہمچو سنگ خارا
- ۲۔ **استعارہ**: اس صنعت کو کہتے ہیں جس میں دو چیزوں کا باہم پوشیدہ مقابلہ ہوتا ہے، کیونکہ اس میں یہ نہیں کہا جاتا کہ ایک چیز دوسری چیز کے مشابہ ہے۔ مثالیں:
- ۱۔ پدر و مادر شجر سایہ دارند۔
 - ۲۔ سر و سیمینا به صحراء می روی خوب بدعہدی کہ بی ما می روی
- ۳۔ **مبالغہ**: اس صنعت کو کہتے ہیں جس میں کسی بات کو بڑھا چڑھا کر بیان کیا جاتا ہے۔ مثالیں:
- ۱۔ شاعر در اشکش غرق شد
 - ۲۔ چو گرزش را او از نگہ موم کرد
شکوه نریمان را شوم کرد

۲۔ **تلیح:** اس صنعت کو کہتے ہیں جس میں کسی تاریخی واقعے یا مشہور قصے یا عقیدے کی طرف اشارہ کیا جاتا ہے۔ مثالیں:

- ۱۔ دورِ مجنون گذشت و نوبتِ ما است
ہر کسی پنج روزہ نوبتِ اوست
- ۲۔ در فراقِ تو چنان ای بتِ محبوب کنم
صبرِ ایوب کنم گریئہ یعقوب کنم

۲۔ متعلق فعل

جو لفظ کسی فعل، صفت یا کسی دوسرے فعل کے معنی میں مختلف طریقوں سے اضافہ کرے اسے متعلق فعل کہتے ہیں۔ مثالیں:

۱۔	ما ہر روز بمدرسه خواہیم رفت۔	زمانی
۲۔	من کتاب بروی میز نہادم۔	مکانی
۳۔	من دو بار انعام یافتیم۔	تعدادی
۴۔	اتوبوس چہ تُند رفت۔	طریقی
۵۔	بسبیبِ باران بہرہز توان آمد۔	سببی

۳۔ ماضی استمراری

‘ماضی استمراری’ ایسا فعل ہے جس سے گذرے ہوئے زمانے میں کام کا جاری رہنا معلوم ہو۔

قاعدہ: ‘ماضی مطلق’ کے صیغوں سے پہلے “می” کا اضافہ کرنے سے ماضی استمراری کے افعال بنتے ہیں۔ مثلاً:

جمع متكلم	واحد متكلم	جمع حاضر	واحد حاضر	جمع غائب	واحد غائب
می رفتیم۔	می رفتیم۔	می رفتید۔	می رفتی۔	می رفتند۔	می رفت۔
ہم جارہے تھے۔	میں جارہا تھا۔	تم جارہے تھے۔	تو جارہا تھا۔	وہ جارہے تھے۔	وہ جارہا تھا۔

مثالی جملے:

- (۱) برادرِ احمد چہ می کرد؟
- (۲) من در باغ می رفتم۔
- (۳) تو از شیر می خوردیدی۔
- (۴) شما سیب می خوردیدی۔
- (۵) ایشان چہ می پُرسیدند؟
- (۶) ما از ناگپور می آمدیم۔

(الف) مناسب افعال لکھ کر جملے مکمل کیجیے:

(آمد)	زید از امراؤتی	(۱)
(ترسیدن)	ما از مار	(۲)
(گریستن)	شما چرا	(۳)
(نهادن)	ایشان در کیف کتاب بها	(۴)

(ب) اردو میں ترجمہ کیجیے:

(۱) دیروز ما از مالیگاؤں آمدیم۔	(۲) من در باران به ایستگاہ می رفتم۔
(۳) پدرِ بھروسہ بے برادرِ خود نامہ می نوشت۔	(۴) واثق و دانش به گردش می رفتند۔
(۵) شما گاورا کجا می بردید؟	

ماضی شکلی

ماضی شکلی ایسا گذرا ہوازمانہ ہے جس میں کام کے ہونے میں شک پایا جاتا ہے۔ مثلاً:

او رفتہ باشد = وہ گیا ہوگا

مصدر کے آخر کا ”ن“، ”اڑا کر“، ”ہ“ اور ”باشد“ لگانے سے صیغہ واحد غائب بنتا ہے۔ جیسے:

آمدن سے آمد + ہ = آمدہ + باشد = آمدہ باشد۔ (وہ آیا ہوگا)

باقي صیغہ بنانے کے لیے ”باشد“ کی ”د“ گرا کر ”باش“ کے بعد علامت ضمیر لگاتے ہیں۔ مثلاً

جمع متکلم	معجم متکلم	واحد متکلم	جمع حاضر	واحد حاضر	جمع غائب	واحد غائب
یم	م	ید	ی	ند	-	
آمدہ باشیم۔	آمدہ باشم۔	آمدہ باشید۔	آمدہ باشی۔	آمدہ باشند۔	آمدہ باشد۔	آمدہ باشند۔
ہم آئے ہوں گے۔	میں آیا ہوں گا۔	تم آئے ہوں گے۔	تو آیا ہوگا۔	وہ آئے ہوں گے۔	وہ آیا ہوگا۔	وہ آیا ہوگا۔

مثالی جملے:

(۱) احمد کار کرده باشد۔	(۲) ایشان از بازار آمدہ باشند۔
(۳) شما بیلت خریدہ باشید۔	(۴) ما در عروسی رفتہ باشیم۔
(۵) تو قلم در اتاق نہادہ باشی۔	

(الف) مناسب ضمیریں لکھ کر جملے مکمل کیجیے:

- (۱) بُر را از چوب زده باشی۔
- (۲) رُشدہ را به دبستان فرستادہ باشند۔
- (۳) طعام خورده باشید۔

(ب) اردو میں ترجمہ کیجیے:

- (۱) چرا ایشان از مدرسه گریخته باشند؟
- (۲) شہلا در گلدان گل نہادہ باشد۔
- (۳) شاگردان به مدرسہ رفتہ باشند۔

ماضی تمنائی (ماضی شرطیہ)

ماضی تمنائی و فعل ہے جس میں گزرے ہوئے زمانے میں کسی خواہش یا تمنا کا اظہار کیا گیا ہو۔ مثلاً:
کاش او رفتی۔ (کاش وہ جاتا!)

قاعدہ: ماضی تمنائی کے صرف تین صیغے واحد غائب، جمع غائب اور واحد متکلم ہوتے ہیں۔ ماضی مطلق کے ان صیغوں کے افعال میں 'یا' مجھوں کا اضافہ کرنے سے 'ماضی تمنائی' کے صیغے بنتے ہیں۔ مثلاً

واحد متکلم	جمع غائب	واحد غائب
کاش من نوشتی۔ کاش میں لکھتا۔	کاش ایشان نوشتندی۔ کاش وہ لکھتے۔	کاش او نوشتی۔ کاش وہ لکھتا۔

واحد متکلم	جمع غائب	واحد غائب
کاش من گفتی۔ کاش میں کہتا۔	کاش ایشان گفتندی۔ کاش وہ کہتے۔	کاش او گفتی۔ کاش وہ کہتا۔

مثالی جملے:

- (۱) کاش او پرسیدی۔
- (۲) کاش ایشان خواندندی۔
- (۳) کاش من خندیدمی۔

۳۔ اسم فاعل

اسم فاعل وہ اسم ہے جو کسی کام کے کرنے والے کو یا ایسی بات کو ظاہر کرے جس کے ساتھ فعل قائم ہو۔

اسم فاعل عام طور پر مندرجہ ذیل قاعدوں سے بنتا ہے۔

(۱) 'امر' کے آخر میں 'ا' کے اضافے سے۔ مثلاً

دانستن ← دان + ا = دانا

دیدن ← بین + ا = بینا

(۲) 'امر' کے آخر میں 'نده' کے اضافے سے۔ مثلاً

نوشتن ← نویس + نده = نویسنده

زدن ← زن + نده = زننده

خواندن ← خوان + نده = خواننده

(۳) 'امر' کے آخر میں 'ان' کے اضافے سے۔ مثلاً

لرزیدن ← لرز + ان = لرزان

رفتن ← رو + ان = روان

افتادن ← افت + ان = افتاب

فروختن ← فروش + ان = فروشن

اسم مفعول

اسم مفعول ایسے اسموں کو ظاہر کرتا ہے جن پر کام واقع ہوا ہو۔ فارسی میں 'اسم مفعول' صرف متعدد مصادر و مفعولی مصادر و مفعولی مصادروں سے ہی بنتے ہیں۔ مثلاً

رفتن ← رفت + ه = رفته

شکستن ← شکست + ه = شکستہ

گذشتن ← گذشت + ه = گذشتہ

دیدن ← دید + ه = دیدہ

نوشتن ← نوشت + ه = نوشته

شنیدن ← شنید + ه = شنیدہ

۵۔ حرفِ عطف

حرفِ عطف اس لفظ کو کہتے ہیں جو دلفظوں، فقروں اور جملوں کو جوڑتا ہے۔ مثلاً

قلم و کتاب ، آمدن ما و رفتی او
فارسی زبان میں عام طور پر استعمال ہونے والے حروفِ عطف درج ذیل ہیں:

کہ ، یا ، نہ ، تا ، اگر ، چون ، شاید ، پس ، چندانکہ ، ہمانکہ ، ہرگاہ ، تا اینکہ ، ولی ، برای
چند مثالیں:

(۱) پروین و سیما می خندیدند۔

(۲) سلیم بازار می رفت ولی پول گم کرد۔

(۳) این خوب است اما آن لباس خوب تراست۔

چند حروفِ عطف ایسے ہوتے ہیں جو دو ایسے جملوں کو جوڑتے ہیں جس میں پہلا جملہ اپنا معنی خود دیتا ہے اور دوسرا جملہ اپنا معنی پورا کرنے کے لیے پہلے والے جملے کا تابع ہوتا ہے۔

عام طور پر استعمال ہونے والے حروفِ عطف درج ذیل ہیں:

گر ، کہ ، باآنکہ ، گرچہ ، ہرچند ، بعد ، زیرا کہ ، گرچہ ، اگرچہ ، باوجود آنکہ ، تا ، تا اینکہ ،
وقتی کہ ، مگر اینکہ۔

مثالیں:

(۱) گرتو پسند کنی ، تو انی رفت۔

(۲) اگرچہ او بیمار است ، حاضر است۔

(۳) برای اینکہ امروز عید است ، مردمان لباسِ نو پوشیده اند۔

۶۔ فعل معروف و مجهول

فعل معروف: فعل معروف اس فعل کو کہتے ہیں جس کا فاعل معلوم ہو۔ مثلاً:

احمد کتاب خواند۔

اس جملے میں کتاب کا فاعل احمد ہے۔

فعل مجهول: فعل مجهول اس فعل کو کہتے ہیں جس کا فاعل معلوم نہ ہو۔ مثلاً:

کتاب خواندہ شد۔

اس جملے میں کتاب کا فاعل معلوم نہیں ہے۔

فعل ماضی مجهول بنانے کا قاعدہ:

جس مصدر متعدد کا فعل ماضی مجهول بنانا ہوا س کا ماضی مطلق بنا کر اس کے آخر میں "ہ" لگاتے ہیں اور اس کے بعد "شد" لکھتے ہیں۔

مثال: پروردن

پرورد + ہ + شدند = پرورده شدند

پرورد + ہ + شدید = پرورده شدید

پرورد + ہ + شدیم = پرورده شدیم

پرورد + ہ + شد = پرورده شد

پرورد + ہ + شدی = پرورده شدی

پرورد + ہ + شدم = پرورده شدم

فعل حال مجهول بنانے کا قاعدہ:

جس مصدر متعدد کا فعل حال مجهول بنانا ہوا س کا ماضی مطلق بنا کر اس کے آخر میں 'ہ' لگاتے ہیں اور اس کے بعد 'شود' لکھتے ہیں۔

مثال: ساختن

ساخت + ہ + شوند = ساختہ شوند

ساخت + ہ + شوید = ساختہ شوید

ساخت + ہ + شویم = ساختہ شویم

ساخت + ہ + شود = ساختہ شود

ساخت + ہ + شوی = ساختہ شوی

ساخت + ہ + شوم = ساختہ شوم

فعل مستقبل مجهول:

فعل مستقبل مجهول بنانے کے لیے مصدر متعدد کا ماضی مطلق بنا کر اس کے بعد "ہ" لگاتے ہیں اور اس کے بعد "خواہبند" لکھتے ہیں۔

مثال: طلبیدن

طلبید + ہ + خواہبند شد = طلبیدہ خواہبند شد

طلبید + ہ + خواہبی شد = طلبیدہ خواہبی شد

طلبید + ہ + خواہیم شد = طلبیدہ خواہیم شد

طلبید + ہ + خواہبند شد = طلبیدہ خواہبند شد

طلبید + ہ + خواہبی شد = طلبیدہ خواہبی شد

طلبید + ہ + خواہیم شد = طلبیدہ خواہیم شد

مصدر نامہ

(Infinitives and Imperatives)

فعل امر Imperative	ماہہ ماضی مضارع Present Stem	انگریزی معنی Meaning in English	اُردو معنی Meaning in Urdu	مصادر Infinitives
-----------------------	---------------------------------	------------------------------------	-------------------------------	----------------------

(الف)

بیارای	آرای	To decorate	سجانا، سفوارنا	آراستن
بیازار	آزار	To annoy, to hurt	ستانا، دل دھانا، رنج پہنچانا	آزُردَن
بیاشام	آشام	To drink	پیننا	آشامیدن
بیالای	آلای	To become dirty	آلودہ ہونا	آلودن
بیاسائی	آسائی	To take rest	بے فکر ہونا، آرام کرنا	آسودن
بیای	آئی	To come	آننا	آمدن
بیاموز	آموز	To learn, to teach	سیکھنا، سکھانا	آموختن
بیاور / بیار	آور، آر	To bring	لانا	آوردن
بیامیز	آمیز	To mix	ملانا ملانا	آمیختن
بیازمای	آزمای	To test	آزمانا	آزمودن
بیافرین	آفرین	To create	پیدا کرنا	آفریدن
بیامرز	آمرز	To forgive	بخشا	آمرزیدن
بافروز	افروز	To kindle, to burn	چمکانا، جلانا، روشن کرنا	افروختن
باندوز	اندوز	To amass	جمع کرنا، ذخیرہ کرنا	اندوختن
باندیش	اندیش	To think	سوچنا	اندیشیدن
بایست	ایست	To stand	کھڑا ہونا	ایستادن

(ب)

بباش	باش	To be	ہونا، رہنا	باشیدن
بابی	بای	To be necessary, must	چاہنا، لازم ہونا	بایستن
ببخش	بخش	To forgive, to give	بخشا، عطا کرنا، دینا	بخشیدن
برچین	برچین	To peak, to pick up	جمع کرنا، کسی چیز کو لینا	برچیدن
برخیز	برخیز	To rise	اُٹھنا	برخاستن

فعل امر Imperative	مادہ ماضی مضارع Present Stem	انگریزی معنی Meaning in English	اُردو معنی Meaning in Urdu	مصادر Infinitives
ببردار	بردار	To lift, to take	اٹھانا، لینا	برداشت
بِرَ	بَر	To carry, to take	لے جانا	بُردن
بِرْ	بُر	To cut	کاٹنا	بُریدن
ببر	بر گزین	To select, to choose	چننا، اختیاب کرنا	بر گزیدن
ببر	بر گر، باز گر	To come back	لوٹنا، واپس ہونا	بر گشتن
ببند	بند	To tie, to shut	باندھنا، بند کرنا	بستن
ببوس	بوس	To kiss	چومنا	بوسیدن
ببار	بار	To rain	بارش ہونا	باریدن

(پ)

بپز	پز	To cook	پکانا	پختن
بپذیر	پذیر	To agree, to welcome	قبول کرنا، استقبال کرنا	پذیرفت
بپرواز	پرواز	To leave behind	(کسی کام پر) لگ جانا، چھوڑ جانا	پرداختن
بپرسٹ	پرسٹ	To pray, to love	پرستش کرنا، بہت زیادہ محبت کرنا	پرسٹیدن
بپرس	پرس	To ask	پوچھنا	پرسیدن
بپر	پر	To fly	اڑنا، چھلانگ لگانا	پریدن
پس بدہ	پس دہ	To return	واپس کرنا، لوٹانا	پس دادن
بپوش	پوش	To wear, to hide	پہننا، ڈھانک دینا	پوشیدن
بپسند	پسند	To like	پسند کرنا	پسندیدن
بپندرار	پندرار	To mind	سمجھنا، خیال کرنا	پنداشت
بپاش	پاش	To scatter	بکھرنا، بکھیرنا	پاشیدن

(ت)

بترس	ترس	To fear	ڈرنا	ترسیدن
بتوان	توان	To be able, can	سکنا	توانست
بتراش	تراش	To cut	کاٹنا	تراشیدن

فعل امر Imperative	مادہ ماضی مضارع Present Stem	انگریزی معنی Meaning in English	اُردو معنی Meaning in Urdu	مصادر Infinitives
-----------------------	---------------------------------	------------------------------------	-------------------------------	----------------------

(ج)

بجه	جہ	To climb	اُچھلنا، کودنہ	جستن
بجو	جو	To search, to find	ڈھونڈنا	جستن
جنگ	جنگ	To fight	لڑنا	جنگیدن

(چ)

بچر	چر	To graze, to feed	چنا، لگاس کھانا	چریدن
بچین	چین	To pick up, to arrange	چنا، ترتیب دینا	چیدن
بچرخ	چرخ	To ramble, to rotate	گھومنا	چرخیدن

(ح)

حرف بزن	حرف زن	To talk	بات کرنا	حرف زدن
---------	--------	---------	----------	---------

(خ)

بخر	خر	To buy	خریدنا	خریدن
بخواب	خواب	To sleep	سونا	خوابیدن
بحف	خف	To sleep	سونا	خفتن
بخند	خند	To laugh, to smile	ہنسنا	خندیدن
بخوان	خوان	To read, to call	پڑھنا، بلانا	خواندن
بخیز	خیز	To rise, to stand up	اٹھنا، کھڑا ہونا	خیزیدن
بخواہ	خواہ	To desire, to wish	مانگنا، چاہنا	خواستن

(د)

بدہ	دہ	To give	دینا	دادن
بدار	دار	To have	رکھنا	داشتہ
bedo	دو	To run	دوڑنا، پھاگنا	دویدن
بین	بین	To see	دیکھنا	دیدن

فعل امر Imperative	مادہ ماضی مضارع Present Stem	انگریزی معنی Meaning in English	اُردو معنی Meaning in Urdu	مصادر Infinitives
-----------------------	---------------------------------	------------------------------------	-------------------------------	----------------------

(ر)

برسان	رسان	To reach	پہنچانا	رساندن
برس	رس	To arrive, to reach	پہنچنا	رسیدن
برو	رو	To go	جانا	رفتن
برنج	رج	To be sad	ناراض ہونا، اُداس ہونا	رنجیدن
بروی	روی	To grow	اُگنا	روئیدن
بریز	ریز	To pour	ڈالنا، اُنڈلینا، گرانا، بھانا	ریختن
بران	ران	To drive	چلانا، ہائکنا	راندن

(ز)

بزن	زن	To beat, to strike	مارنا	زدن
بزی	زی	To alive	جینا، زندہ رہنا	زیستن

(س)

بساز	ساز	To make	بنانا، گزارہ کرنا	ساختن
بسپر	سپر	To hand over	سوپنا	سپردن
بسوز	سوز	To burn	جنانا، جلانا	سوختن

(ش)

بشو	شو	To be, to become	ہونا	شدن
بشنو	شنو	To hear	سننا	شنیدن
بشوی	شو	To wash	وھونا	شستن
بشكن	شکن	To break	توڑنا	شکستن
بشناس	شناس	To recognise, to know	پہچانا، جانا	شناختن
بشناس	شای	To be fit, to be worthy of	لایق ہونا، (مثلاً جھوٹ نہیں بولنا چاہیے)، مستحق ہونا	شايستن
بشمیر	شمر	To count	گننا، شمار کرنا	شمردن

فعل امر Imperative	مادہ ماضی مضارع Present Stem	اگریزی معنی Meaning in English	اُردو معنی Meaning in Urdu	مصادر Infinitives
-----------------------	---------------------------------	-----------------------------------	-------------------------------	----------------------

(ط)

طلب	طلب	To call	بلانا	طلبیدن
-----	-----	---------	-------	--------

(ف)

فهم	فهم	To understand, to grasp	سمجھنا	فهمیدن
بفرمای	فرمای	To order, to command, to say	فرمانا، حکم کرنا	فرمودن
بفرست	فرست	To send	بھیجننا	فرستادن
بفروش	فروش	To sell	بچپنا	فروختن

(ک)

بُکن	کن	To do	کرنا، انجام دینا	کردن
بُکش	کُش	To kill	(جان سے) مارنا	کشتن
یکش	گش	To draw	کھیپنا	کشیدن
یکن	گن	To dig, to root out, to take off	کاٹنا، اکھیرنا، (لباس کا) اُتارنا	کندن
بکار	کار	To grow, to bow	اُگانا، بونا	کاشتن
بکوش	کوش	To try	کوشش کرنا	کوشیدن
بکوب	کوب	To beat, to hammer	مارنا، پیٹنا، کوٹنا	کوفتن

(گ)

بگوی	گوی	To tell, to say, to speak	کہنا	گفتن
بگیر	گیر	To catch	لینا، پکڑنا، فرض کرنا، قبضہ جانا	گرفتن
بگذر	گذار	To pass	گزرنا	گذشتہ
بگزار	گزار	To pass	گزارنا، پیش کرنا	گذرانیدن
بگذار	گذار	To leave	رکھنا، چھوڑنا	گذاشتہ

فعل امر Present Stem	مادہ ماضی مضارع Meaning in English	انگریزی معنی Meaning in Urdu	اُردو معنی Infinitives	
بگری	گری	To weep	رونا	گریستن
بگرد	گرد	To rotate, to turn	ہونا، گھومنا، پھرنا	گردیدن
بگریز	گریز	To flee, to run away	بھاگنا، فرار کرنا	گریختن
بگشای	گشای	To open	کھولنا (کسی مشکل کو) حل کرنا	گشادن

(ل)

بلرز	لرز	To shiver	لرزنا	لرزیدن
------	-----	-----------	-------	--------

(م)

بمان	مان	To live	رہنا	ماندن
بمیر	میر	To die	مرنا	مُردن

(ن)

بنال	نال	To weep	رونا	نالیدن
بنشین	نشین	To sit	بیٹھنا	نشیستن
بنگار	نگار	To write	لکھنا	نوشتن
بنوش	نوش	To drink	پینا	نوشیدن
بنگر	نگر	To look, to glance at	دیکھنا	نگریستن
بنمای	نمای	To show	دکھلانا	نمودن
بنه	نه	To put, to place	رکھنا	نہادن

(ی)

بیاب	یاب	To find	پانا، حاصل کرنا	یافتن
------	-----	---------	-----------------	-------

تذکیر و تانیث (Gender)

مذکر (Masculine)

تذکیر کے معنی ہیں، مذکر کو ظاہر کرنا۔ جو لفظ اُندر کے لیے بولا جاتا ہے اُسے مذکر کہتے ہیں۔

Masculine is the word that denotes male gender

موئنث (Feminine)

تانیث کے معنی ہیں موئنث کو ظاہر کرنا جو لفظ مادہ کے لیے بولا جاتا ہے اُسے موئنث کہتے ہیں۔

Feminine is the word that denotes female gender

Meaning in English	أردو معنی	موئنث Feminine	Meaning in English	أردو معنی	مذکر Masculine
mother	والدہ	مادر	father	والد	پدر
daughter / girl	بیٹی / لڑکی	دُختر	son / boy	بیٹا / لڑکا	پسر
sister	بہن	خواہش	brother	بھائی	برادر
wife	بیوی	زوجہ	husband	شوہر	زوج
grand mother	دادی	جدہ	grandfather	دادا	جد
Mother's sister	خالہ	خالہ	husband of mother's sister	خالو	خال / خالو
father's sister	باپ کی بہن	عمہ	father's brother	باپ کے بھائی	عمو / عم
mother-in-law	بیوی / شوہر کی والدہ	ساس	father-in-law	بیوی / شوہر کے والد	خُسر
mother	امان	اُم	father / dad	اپا	آب / آبو
mother	مان	مام	father / dad	باپ	بابا
wife	بیوی / عورت	زن	husband	شوہر / آدمی	شوہر / مرد
bride	لہن	عروس	bridegroom	دولہا	نوشه
female	مادہ	مادہ	male	مر	نر
lady	امیر کی بیوی	بیگم	lord	امیر	بیگ
queen	نواب کی بیوی	بیگم	king	نواب	نواب
queen	ملکہ / رانی	شہبانو / ملکہ / زن پادشاہ	king	پادشاہ	پادشاہ / شاہ
mistress of house	گھر کی مالکن	گد بانو	master of house	گھر کا مالک	گد خدا

Meaning in English	اردو معنی	مونٹ Feminine	Meaning in English	اردو معنی	مذکور Masculine
madam	محترمہ	خانم	lord	امیر/رئیس	خان
lady	معزز عورت	خاتون	lord	سردار	خواجہ
female servant	ملازمہ	خادمه / ماما	male servant	ملازم	خادم
female slave	نورانی	بندی	slave	نور	غلام
lady of rank	ذی مرتبہ عورت	عالیہ	distinguished honourable	ذی مرتبہ مرد	عالی
grandmother	دادی	مادر بزرگ	grandfather	دادا	پدر بزرگ
wife's sister	بیوی کی بیٹی	خواہبرزن	husband's sister	شوہر کی بیٹی	خواہبر شوپر
mare	گھوڑی	مادیان	horse	گھوڑا	اسپ / اسپ
hen	مرغی	ماکیان	cock	مرغ	خُروس
she-goat	کبری	بُز	he-goat	کبرا	جَدی / تیس
bitch	کتیا	گلبه	dog	کتا	گلَب
cow	گائے	گاؤ مادہ	bullock	بیل	گاؤنر
lioness	شیرنی	شیر مادہ	lion	شیر	شیرنر
bitch	کتیا	سگ مادہ	dog	کتا	سگ نر
queen	ملکہ	سلطانہ	king	بادشاہ	سلطان
queen	رانی	ملکہ	king	راج	ملِک
lady singer	گانے والی	مُغنیہ	singer	گانے والا	مُغنى
female tailor	درزن	خیاطہ	tailor	درزی	خیّاط
mistress	مالکن	مخدمہ	master	مالک	خدموم
female teacher	اُستانی	مُعلّمہ	teacher	اُستاد	معلم
dear	پیاری	عزیزہ	dear	پیارا	عزیز
witch	جادوگرنی	ساحرہ	magician	جادوگر	ساحر
female youth	عورت (جوان)	بالغہ	youth	آدمی (جوان)	بالغ
old woman	بوڑھی	ضعیفہ	old man	بوڑھا	ضعیف
female sick	بیمار عورت	مریضہ	sick	بیمار مرد	مریض

mother	مادر	والدہ	father	باپ	والد
beloved	محبوبہ	محبوبہ	beloved	محبوب	محبوب
respected (female)	محترمہ	محترمہ	respected	محترم	محترم
writer (female)	مصنفہ	مصنفہ	writer	مصنف	مصنف
poetess	شاعرہ	شاعرہ	poet	شاعر	شاعر
beautiful woman	خوبصورت عورت	حسینہ	handsome	خوبصورت مرد	حسین
she donkey	گدھی	اُتان	donkey / ass	گدھا	خر / الاغ اُلاق
deer (female)	ہرنی	مرال	deer (male)	ہرن	گوزن / آہو / غزال

اعداد (in figures) English	اعداد (in words) English	اعداد (in words) Persian	اعداد (in figures) Persian	اعداد (اردو) (in words) Urdu	اعداد (in figures) Urdu
1	one	یک	۱	ایک	۱
2	two	دو	۲	دو	۲
3	three	سہ	۳	تین	۳
4	four	چہار	۴	چار	۴
5	five	پنج	۵	پانچ	۵
6	six	شش	۶	چھے	۶
7	seven	ہفت	۷	سات	۷
8	eight	ہشت	۸	آٹھ	۸
9	nine	نہ	۹	نو	۹
10	ten	ہد	۱۰	دس	۱۰

Ordinals		اعداد ترتیبی (in words)	اعداد ترتیبی (Ordinals)
first	I	پہلا/پہنچا/پہلے	یکم
second	II	دوسرا/دوسری/دوسرے	دوم
third	III	تیسرا/تیسرا/تیسرا	سوم
fourth	IV	چوتھا/چوتھی/چوتھے	چہارم
fifth	V	پانچواں/پانچویں	پنجم
sixth	VI	چھٹا/چھٹی/چھٹے	ششم
seventh	VII	ساتواں/ساتویں	ہفتم
eight	VIII	آٹھواں/آٹھویں	ہشتم
ninth	IX	نواں/نویں	نهم
tenth	X	دسوں/دسویں	دهم

اعداد (in figures)	اعداد (in words)	اعداد (in words)	اعداد (in figures)	اعداد (اردو) (in words)	اعداد (in figures)
11	eleven	یازده	۱۱	گیارہ	۱۱
12	twelve	دوازدہ	۱۲	بارہ	۱۲
13	thirteen	سیزدہ	۱۳	تیرہ	۱۳
14	fourteen	چہارده	۱۴	چودہ	۱۴
15	fifteen	پانزدہ	۱۵	پندرہ	۱۵
16	sixteen	شانزدہ	۱۶	سولہ	۱۶
17	seventeen	ہفده	۱۷	ستہ	۱۷
18	eighteen	ہجده	۱۸	اٹھارہ	۱۸
19	nineteen	نوزدہ	۱۹	انپیس	۱۹
20	twenty	بیست	۲۰	بیس	۲۰

Ordinals		اعداد ترتیبی (in words)	اعداد ترتیبی (Ordinals)
eleventh	XI	گیارہواں / گیارہویں	یازدہم
twelfth	XII	بارہواں / بارہویں	دوازدہم
thirteenth	XIII	تیرہواں / تیرہویں	سیزدہم
fourteenth	XIV	چودہواں / چودھویں	چہاردهم
fifteenth	XV	پندرہواں / پندرھویں	پانزدہم
sixteenth	XVI	سولہواں / سولھویں	شانزدہم
seventeenth	XVII	ستہواں / ستہویں	ہفدهم
eighteenth	XVIII	اٹھارہواں / اٹھارہویں	ہجدهم
nineteenth	XIX	انیسوں / انیسویں	نوزدہم
twentieth	XX	بیسوں / بیسویں	بیستہم

اعداد (in figures) English	اعداد (in words) English	اعداد (in words) Persian	اعداد (in figures) Persian	اعداد (in words) Urdu	اعداد (in figures) Urdu
10	ten	ده	۱۰	دس	۱۰
20	twenty	بیست	۲۰	بیس	۲۰
30	thirty	سی	۳۰	تیس	۳۰
40	forty	چهل	۴۰	چالیس	۴۰
50	fifty	پنجاہ	۵۰	پچاس	۵۰
60	sixty	شصت	۶۰	سماں	۶۰
70	seventy	ہفتاد	۷۰	ستّر	۷۰
80	eighty	ہشتاد	۸۰	اٹی	۸۰
90	ninety	نود	۹۰	نود	۹۰
100	hundred	صد	۱۰۰	سو	۱۰۰

Ordinals		اعداد ترتیبی (in words)	اعداد ترتیبی (Ordinals)
tenth	X	دسوال / دسویں	دہم
twentieth	XX	بیسوال / بیسویں	بیستم
thirtieth	XXX	تیسوال / تیسویں	سی اُم
fortieth	XL	چالیسوال / چالیسویں	چہلُم
fiftieth	L	پچاسوال / پچاسویں	پنجاہُم
sixtieth	LX	سماںوال / سماںھویں	شسٹم
seventieth	LXX	ستّرھوال / ستّرھویں	ہفتادُم
eightieth	LXXX	اٹیوال / اٹی ویں	ہشتادُم
ninetieth	XC	نودوال / نودویں	نودُم
hundredth	C	سووال / سوویں	صُدم

اعداد (in figures)	اعداد (in words)	اعداد (in words)	اعداد (in figures)	اعداد (in words)	اعداد (in figures)
100	one hundred	یک صد	۱۰۰	ایک سو	۱۰۰
200	two hundred	دویست	۲۰۰	دو سو	۲۰۰
300	three hundred	سہ صد	۳۰۰	تین سو	۳۰۰
400	four hundred	چہار صد	۴۰۰	چار سو	۴۰۰
500	five hundred	پانصد	۵۰۰	پانچ سو	۵۰۰
600	six hundred	شش صد	۶۰۰	چھر سو	۶۰۰
700	seven hundred	ہفت صد	۷۰۰	سات سو	۷۰۰
800	eight hundred	ہشت صد	۸۰۰	آٹھ سو	۸۰۰
900	nine hundred	نہ صد	۹۰۰	نو سو	۹۰۰
1000	thousand	ہزار	۱۰۰۰	ہزار	۱۰۰۰

Ordinals (in English)	(in Roman)	اعداد ترتیبی (in Roman)	اعداد ترتیبی (Ordinals)
one hundredth	C	صدم	صدم
two hundredth	CC	دویستم	دویستم
three hundredth	CCC	سہ صدم	سہ صدم
four hundredth	CCCC	چہار صدم	چہار صدم
five hundredth	IC / D	پانصد	پانصد
six hundredth	DC	شش صدم	شش صدم
seven hundredth	DCC	ہفت صدم	ہفت صدم
eight hundredth	DCCC	ہشت صدم	ہشت صدم
nine hundredth	DCCC / CM	نہ صدم	نہ صدم
thousanth	CIO / M	ہزارم	ہزارم

تعارفِ شعراء و مصنفین

شیخ سعدی شیرازی (۱۲۳۱ تا ۱۱۸۲)

آپ کا نام شیخ شرف الدین اور مصلح الدین لقب تھا۔ شیراز کے رہنے والے تھے۔ اپنے مرتبی اتابک ابوکبر سعد بن زنگی کے نام کی مناسبت سے سعدی خاص اختیار کیا۔

گلستان اور بوستان آپ کی مشہور تصانیف ہیں۔ اخلاق آموز حکایتوں پر مشتمل گلستان فارسی نثر کے اعلام عیار کو پیش کرتی ہے۔ بوستان اخلاقی مثنویوں میں لا جواب ہے اور سہل متنع کا درجہ رکھتی ہے۔

سعدی کو پیغمبر غزل بھی کہا جاتا ہے۔ آپ کے کلام میں سادگی، شیرینی، لطافت، سوز و گداز، اخلاق و تصوف غرض کے جملہ خوبیاں پائی جاتی ہیں۔

SADI (1184 to 1291 AD)

His proper name was Shaikh Sharfuddin but he was known as Muslihuddin. He was born at Shiraz. In honour of special favours shown to him by his patron Sad bin Zangi he adopted 'Sadi' as his pen-name.

His two works 'Gulistan' and 'Bostan' have won him immortal fame. Gulistan a collection of moral tales set the standard of Persian prose while Bostan is regarded as unparalleled in Persian masnavis for its simple and lucid narration. Sadi is regarded as the 'Prophet of Ghazal'. Freshness and originality of thought, brevity of expression and fluency of language are the characteristics of his writings in prose and poetry.

حافظ شیرازی (۱۳۲۵ء تا ۱۳۸۹ء)

آپ کا نام شمس الدین تھا اور حافظ تخلص۔ قرآن مجید حفظ کرنے کے علاوہ ابتدائی دینی علم حاصل کیا اور شعر کہنے لگے۔ شاعری کی متعدد اصناف میں اپنے فن کا کمال دکھایا مگر غزل میں خاص نام کمایا۔ سعدی کے بعد خواجہ حافظ کو غزل گوئی میں جو مرتبہ حاصل ہوا کسی اور کو نصیب نہ ہوا۔ آپ کی غزلوں میں موجود نغمگی، فصاحت و بلاغت کو فارسی ادب میں انفرادی مقام حاصل ہے۔ آپ کی غزلوں کے موضوعات عشق، بادہ و محبوب ہیں، جنھیں دو بالکل مختلف طریقوں یعنی کہ نفسانی اور روحانی، دنیوی اور مذہبی معانی میں بیان کیا جاسکتا ہے۔

HAFIZ SHIRAZI (1325 to 1389 AD)

His real name was Shamsuddin and pen-name was 'Hafiz'. He acquired preliminary education and learnt the Holy Quran by heart. Hafiz possessed full command over all kinds of poetry. In ghazal writing he enjoys a position next to Sadi. He excelled all other poets in ghazal-writing. In music and eloquence his ghazals have no equal in Persian literature. The theme of his odes is of love, wine and beloved but can be interpreted into different ways i.e. sensual and spiritual, secular and religious.

عمر خیام (۱۰۸۴ء تا ۱۱۲۳-۲۴ء)

آپ کا نام غیاث الدین تھا اور خیام تخلص۔ نظام الملک طوسی اور حسن بن صباح کے ساتھ تعلیم پائی۔ مذہبی علوم اور ادب و تاریخ کے فن میں امام تھے۔ علم نجوم کے بڑے ماہر تھے۔ مختلف علوم و فنون میں کتابیں لکھیں مگر ان کی رباعیات کو عالمی اور دنیوی شہرت حاصل ہوئی۔ چنانچہ مختلف زبانوں میں ان کا ترجمہ ہوا۔ رباعیات میں توبہ و استغفار، اخلاق و تصوف، حسن و عشق، بے شابی دنیا وغیرہ ہر قسم کے مضامین پائے جاتے ہیں۔

OMAR KHAYYAM (1084 to 1123-24 AD)

His name was Ghiyasuddin and 'Khayyam' was his pen-name. He studied with Nizamul Mulk Tusi and Hasan bin Sabbah. He was well versed in all branches of Philosophy, mathematics, astronomy and astrology. Almost all the Persian biographers have paid glowing tribute to Omar Khayyam for his Rubaiyat which abound in philosophical and theosophical ideas, divine love, sinfulness of mankind and divine forgiveness, etc.

ملا حسین واعظ کاشفی (۱۵۰۵ء)

کمال الدین حسین واعظ نام اور کاشفی تخلص تھا۔ سبزوار میں پیدا ہوئے۔ سلطان حسین مرزا کے عہد میں ان کے کمالات کو شہرت حاصل ہوئی۔ انہوں نے متعدد تصانیف یادگار چھوڑی ہیں جن میں انوارِ سہیلی بہت مشہور اور مقبول ہے۔ یہ کلیلہ و دمنہ کا ترجمہ ہے۔ انوارِ سہیلی کا طرزِ دلکش اور دلاؤیز ہے۔ اس کی عبارتِ رنگین و متفقی ہے۔ عربی الفاظ کی کثرت ہے۔ اس نشر میں شاعرانہ تکلفات، استعارات، تشبیہات و مناسبات لفظی موجود ہیں۔ اس دور میں یہ اسلوب مقبول خاص و عام تھا۔ اب بھی اس کتاب کا انتخاب فارسی نصاب میں داخل کیا جاتا ہے۔

اس کے علاوہ بھی انہوں نے کئی کتابیں یادگار چھوڑی ہیں مثلاً روضۃ الشہداء، اخلاقِ محسنی، وغيرہ۔

MULLA HUSAIN WAIZ KASHIFI (1505 AD)

His proper name was Kamaluddin Husain. He was known as 'Waiz'. He was born at Sabzwar. He was a skilled astronomer. But what made him so famous amongst Persian prose-writers is his skill in literary composition. His main work is 'Anwar-i-Suhaili' written in the most florid and verbose style. He wrote many other books like 'Rauzatush Shuhada' and 'Akhlaq-i-Muhsini', etc.

اقبال (۱۸۷۷ء تا ۱۹۳۸ء)

آپ کا نام محمد اقبال تھا۔ سیالکوٹ میں پیدا ہوئے۔ بھپن ہی سے شاعری کا شوق تھا۔ اردو و فارسی دونوں زبانوں میں ایسے اشعار کہے کہ اہل زبان ان کی قادر الکلامی کے قائل ہو گئے۔ مثنوی اسرارِ خودی، رموزِ بے خودی، پیامِ مشرق، جاوید نامہ اور زبورِ عجم وغیرہ ان کی مشہور فارسی تصانیف ہیں۔

ان کا کلام عالمِ اسلام کے لیے ایک پیغام ہے۔ ہندی نژاد ہونے کے باوجود فارسی زبان پر ایسی قدرت تھی کہ اہل ایران آپ کو اپنا قومی شاعر گردانتے ہیں۔

IQBAL (1877 - 1938 AD)

His full name was Muhammad Iqbal. He was fond of poetry from the very childhood. He started his poetical career by writing lyrical poetry in the form of 'Ghazal'. His lyrics are universally popular. His Masnavis Asrar-e-Khudi, Rumu-z-Bekhudi, Payam-e-Mashriq, Javed Nama and Zubur-e-Ajam are well-known works in Persian. He had such a command over the Persian language that in spite of being an Indian he is recognized as a national poet even by the people of Iran.

پروین اعتصامی (۱۹۰۷ء تا ۱۹۳۱ء)

خانم پروین اعتصامی تبریز میں پیدا ہوئی تھیں۔ یہ پہلی ایرانی خاتون ہیں جنہوں نے شاعری میں بڑی شہرت حاصل کی۔ ان کا دیوان چھ ہزار اشعار پر مشتمل ہے جس میں دوسو منظومات ہیں۔ ان میں مشنویاں، قصائد، قطعات اور غزلیں ہیں۔ ان کی زبان نہایت پاکیزہ اور شستہ ہے۔ اسلوب میں دلکشی اور جوش پایا جاتا ہے۔
اخلاقیات آپ کا پسندیدہ اور مخصوص موضوع ہے۔ ملت ایران کو بیدار کرنے میں آپ کے کلام نے بڑا ہم رول ادا کیا ہے۔

PARWIN I'TISAMI (1907 to 1941 AD)

Khanam Parwin I'tisami was born in Tabriz. Parwin is the first poetess of Iran who earned a great name. Her Diwan consists of about six thousand couplets with two hundred poems including Masnavis, Qasidas, Qitas and Ghazals. Her language is eloquent and chaste. There is grace and vigour in her style. She has dealt specially with moral and ethics.

Her poetry has played an important role in the awakening of Iranian nation.

فیضی (۱۵۲۷ء تا ۱۵۹۳ء)

ان کا پورا نام حکیم ابو الفیض اور فیضی تخلص تھا۔ ان کے والد شیخ مبارک اپنے زمانے کے ایک بلند پایہ ادیب اور مائیہ ناز عالم و فاضل تھے۔ اکبر نے فیضی کے شاعرانہ کمالات کا اعتراف کرتے ہوئے ۱۵۷۷ء میں انھیں ملک الشرا کے خطاب سے نوازا۔ ان کا کلام تقریباً پچاس ہزار اشعار پر مشتمل ہے۔ فیضی نے ایک دیوان بھی یادگار چھوڑا ہے جس میں نو ہزار اشعار ہیں جس میں زیادہ تر غزلیں ہیں۔ اس کے علاوہ فیضی کی پانچ مشنویاں بھی ہیں۔ نشری تصنیف میں 'موارد الکلام' اور 'سواطہ الالہام' بے حد مشہور ہیں۔

FAIZI (1547 TO 1594 AD)

His full name was Hakeem Abul Faiz and Faizi was his pen-name. His father Shaikh Mubarak was a high profile man of letters. Recognising poetical abilities of Faizi, Akbar conferred upon him the title of 'Malik-us-Shora' (Poet Laureate) in the year 1577 AD. His poetry consists of fifty thousand couplets. Faizi has also left a Diwan in Persian which contains nine thousand verses, mostly Ghazals. Besides, he has five masnavis to his credit. In prose Mawared-ul-Kalam and Sawatehul-Ilham are the well known works of Faizi.

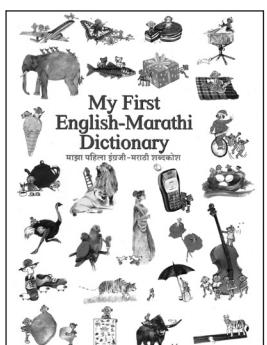
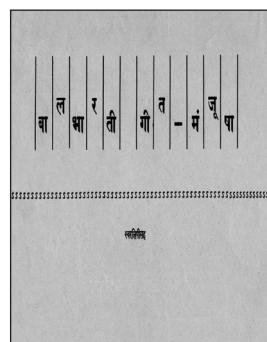
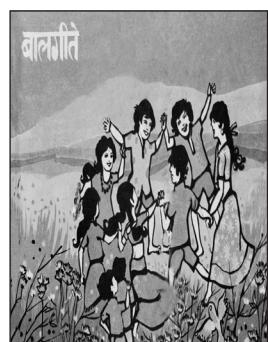
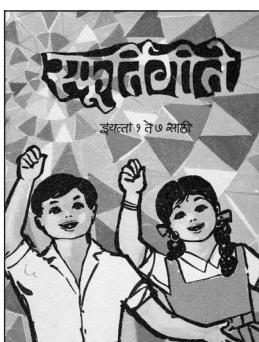
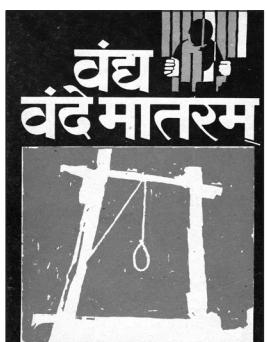
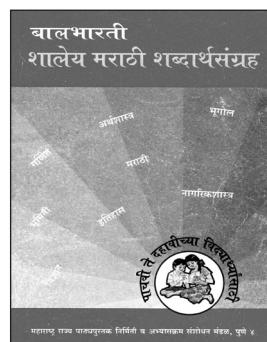
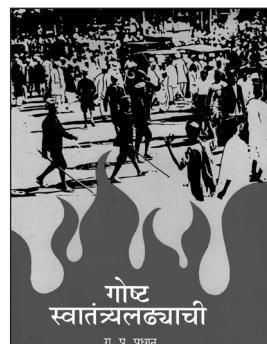
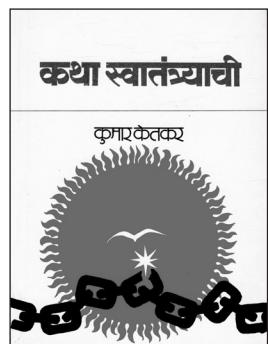
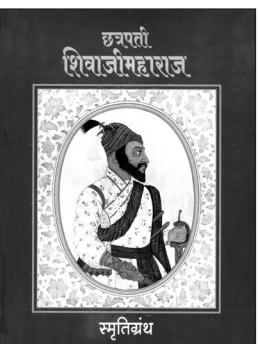
جاٽی (۱۴۱۴ء تا ۱۴۹۲ء)

آپ کا نام عبد الرحمن تھا اور جامی تخلص۔ نظم و نثر دونوں پر قدرت حاصل تھی۔ کئی کتابیں لکھیں۔ ان میں 'بہارستانِ جامی' کو بڑی مقبولیت حاصل ہوئی۔ اس میں دلچسپ حکایتوں کے ذریعے بہترین اخلاقی درس دیا گیا ہے۔ اس کی عبارت نہایت شگفتہ، سلیمانی اور روان ہے۔ نظم میں ایک صحنیم دیوان آپ کی یادگار ہے۔

JAMI (1414 to 1492 AD)

His full name was Abdur Rahman and pen-name Jami. He had equal command over both prose and poetry. He wrote many books. His book 'Baharistan-e-Jami' is very popular and contains many moral and interesting stories. His style is lively, simple and fluent. He has a Diwan (Poetical compositions) to his credit.

- पाठ्यपुस्तक मंडळाची वैशिष्ट्यपूर्ण पाठ्येतत्र प्रकाशने.
- नामवंत लेखक, कवी, विचारवंत यांच्या साहित्याचा समावेश.
- शालेय स्तरावर पूरक वाचनासाठी उपयुक्त.

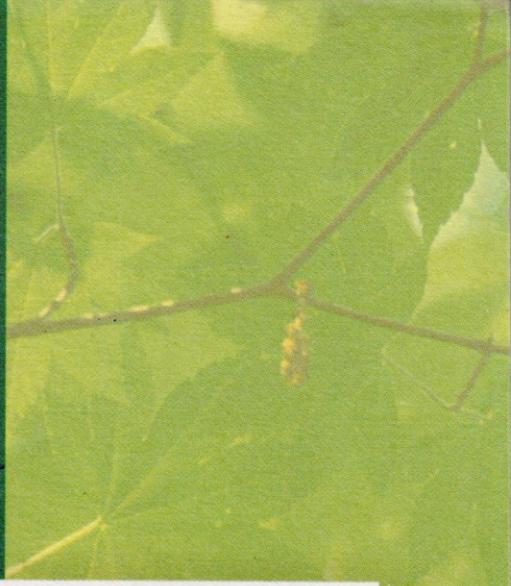

पुस्तक मागणीसाठी www.ebalbharati.in, www.balbharati.in संकेत स्थळावर भेट द्या.
साहित्य पाठ्यपुस्तक मंडळाच्या विभागीय भांडारांमध्ये विक्रीसाठी उपलब्ध आहे.

विभागीय भांडारे संपर्क क्रमांक : पुणे - ☎ २५६५९४६५, कोल्हापूर - ☎ २४६८५७६, मुंबई (गोरेगाव) - ☎ २८७७९८४२, पनवेल - ☎ २७४६२६४६५, नाशिक - ☎ २३१९५९९, औरंगाबाद - ☎ २३३२९७७, नागपूर - ☎ २५४७७९६/२५२३०७८, लातूर - ☎ २२०९३०, अमरावती - ☎ २५३०९६५

ebalbharati

મહારાષ્ટ્ર એસ્ટેટ બોર્ડ આફ સિકન્ડરી એન્ડ હાઇ સિકન્ડરી એજુકેશન પોને.

વરગા-ઇં-ફારસી (પર્શિયન) ઇ. ૧૦ વી

₹ 65:00